

Číslo: 4014/2024-2025

SPRÁVA

o výsledkoch školskej inšpekcie

vykonanej v dňoch **od 01. 10. 2024 do 04. 10. 2024 a 07. 10. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Základná škola, Komenského 21, Nesvady	
Zriaďovateľ	Mesto Nesvady

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

PaedDr. Silvia Hlavačková, riaditeľka školy

Mgr. Mária Takáčsová, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 4014/2024-2025 zo dňa 30. 09. 2024 **inšpekciu vykonali:**

PhDr. Jana Jančovičová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

PaedDr. Ján Siklienka, školský inšpektor, ŠIC Nitra

Ing. Iveta Trévaiová, školská inšpektorka, ŠIC Nitra

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Podpora inkluzívneho vzdelávania žiakov v základnej škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna plnoorganizovaná základná škola (ďalej ZŠ) s vyučovacím jazykom slovenským. V škole sa vzdelávalo 249 žiakov, z toho v primárnom vzdelávaní 124 a v nižšom strednom 125. V škole bolo reálne 26 žiakov so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou (ďalej ŠVVP), z toho 19 žiakov so zdravotným znevýhodnením (ďalej ZZ), z nich 2 zároveň aj zo sociálne znevýhodneného prostredia (ďalej SZP), ďalší 2 zo SZP a 5 vyžadujúci si poskytnutie podporných opatrení (ďalej PO) na základe sociálnych podmienok, jazykových, kognitívnych schopností, motivácie. Žiakov s nadaním a z marginalizovanej rómskej komunity neevidovali, školu navštevovali žiaci rómskeho etnika (13,3 %). V škole sa vzdelávali 1 žiak cudzinec – odídenec z Ukrajiny, 51 žiakov národnostných menšín (maďarská – 41, rómska – 7, kanadská – 2, ukrajinská – 1). PO poskytovali 26 žiakom (na základe žiadosti zákonného zástupcu o vyjadrenie na účel poskytnutia alebo o poskytnutie PO 24 žiakom a 2 podľa prechodného ustanovenia v školskom zákone). Podľa vyjadrení na účel poskytnutia PO patrili k najčastejším PO poskytovanie výchovy a vzdelávania na základe cieľov, metód, foriem

a prístupov vo výchove a vzdelávaní (pre 22 žiakov), úprav obsahu výchovy a vzdelávania a hodnotenia výsledkov dosiahnutých žiakmi vo výchove a vzdelávaní (8), na zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej a kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy (4), poskytovania kurzu vyučovacieho jazyka školy alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy (1), doučovania alebo cieleného učenia na dosiahnutie najvyššieho kognitívneho potenciálu žiaka (2), činnosti na podporu sociálneho zaradenia (2), zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede (1), poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok (11). Z prílohy k informačnému dotazníku pre riaditeľku školy vyplynulo, že PO boli poskytované najmä v predmetoch matematika (ďalej MAT), slovenský jazyk a literatúra (ďalej SJL) na oboch stupňoch vzdelávania, v primárnom vzdelávaní aj v anglickom jazyku (ďalej ANJ), prírodovede (ďalej PDA), vlastivede a v nižšom strednom v predmetoch vzdelávacej oblasti Človek a príroda, Človek a spoločnosť. Vyjadrenie na účel PO poskytli zariadenia poradenstva a prevencie alebo škola na základe komplexnej diagnostiky 17 žiakom a pedagogickej diagnostiky 3 žiakom. Rozsah poskytovania PO učiteľmi bol stanovený na celý školský rok, v 10 vyjadreniach na účel poskytnutia PO jeho uvedenie chýbalo. Vyhodnotenie PO zväčša absentovalo, u niektorých žiakov bolo k dispozícii hodnotenie na základe ich vzdelávania podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ďalej IVP). V dôsledku chýbajúceho systematického vzdelávania v oblasti inklúzie externou formou, slabej orientácie v právnych predpisoch, chaotického prístupu k vedeniu dokumentácie o žiakoch s PO v škole nepristúpili k poskytovaniu PO pre všetkých žiakov, ktorých kognitívne schopnosti, jazykové zručnosti a sociálny status si ich vyžadovali. Na základe žiadosti zákonného zástupcu a vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast poskytovali individuálne vzdelávanie v rozsahu 2 hodiny týždenne (len SJL, MAT) 9 žiakom väčšinou rómskeho etnika. V školskom roku 2024/2025 nemali zriadený úvodný ročník, špecializovanú ani špeciálnu triedu. Plnenie povinnej školskej dochádzky (ďalej PŠD) predčasne ukončili v nižšom ako 9. ročníku 4 žiaci rómskeho etnika, z toho 2 v 8. a 2 v 9. ročníku po dosiahnutí 16. roku veku. Ročník (1. a 2.) opakovali 2 žiaci, ktorí sa v školskom roku 2023/2024 vzdelávali v špecializovanej triede a v katalógových listoch mali uvedené, že prospeli. Žiačka cudzinka – odídenkyňa z Ukrajiny ovládala vyučovací jazyk školy. Výchovu a vzdelávanie žiakov zabezpečovalo 21 pedagogických zamestnancov, z toho 18 učiteľov, 3 vychovávateľky, ktoré pôsobili aj ako pedagogické asistentky na čiastočný (dve 26,1 %, jedna 47,8 %) a 1 pedagogická asistentka s úplným úväzkom (108,7 %), ktorá bola zároveň aj školská špeciálna pedagogička s úväzkom 25 %. Školský podporný tím (ďalej ŠPT) tvorili školská špeciálna pedagogička, školská psychologička, 3 pedagogické asistentky a výchovná poradkyňa. Školská psychologička s 30 %-ným úväzkom bola jediným odborným zamestnancom, zároveň zastávala funkciu koordinátorky ŠPT. Počet pedagogických a odborných zamestnancov nebol postačujúci vzhľadom na počet žiakov ohrozenej skupiny (26 so ŠVVP, 51 patriacich k národnostným menšinám, 1 cudzinka) a vzdelávanie 33 žiakov rómskeho etnika, absentoval aj pedagogický zamestnanec ovládajúci rómsky jazyk. Riaditeľka školy považovala počet pedagogických a odborných zamestnancov za nepostačujúci, potrebovali by viac pedagogických asistentov vrátane asistentov ovládajúcich rómsky jazyk a sociálneho pedagóga.

1.2 ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

BUDOVANIE INKLUZÍVNEJ KULTÚRY

Koncepcia rozvoja školy na roky 2022 – 2026 neobsahovala **víziu** ani filozofiu **školy** v oblasti inkluzívneho vzdelávania, strategické ciele smerovali ku skvalitňovaniu výchovy a vzdelávania

vo všeobecnej rovine. Predložené interné dokumenty školy so zameraním na inkluzívne vzdelávanie neboli spracované na podmienky školy, zväčša išlo o všeobecné informácie prevzaté z rôznych dokumentov škôl na ich webových sídlach a z wikipédie. Slabú pripravenosť pedagógov na vzdelávanie a prijímanie žiakov ohrozenej skupiny naznačili ich odpovede v anonymnom dotazníku, len 53,3 % učiteľov vyjadrilo odbornú pripravenosť na ich edukáciu v školskom prostredí, čo sa v minimálnej miere prejavilo v systéme ich vzdelávania, aplikovaní diferencovaných úloh a uplatňovaní PO vzhľadom na ich znevýhodnenie. Názory pedagogických zamestnancov na inkluzívne vzdelávanie v neformálnych rozhovoroch sa odlišovali, časť z nich ho považovala za zaťažujúcu. Niektorí z nich sa vyjadrili, že nemali prístup ku dokumentácii žiakov so ŠVVP ani vedomosť o výsledkoch komplexnej diagnostiky, no napriek tomu uvádzali konkrétne postupy realizované vo vzťahu k uľahčeniu (redukcia úloh, predĺžený čas) ich vzdelávania v predmetoch, na ktoré malo zdravotné znevýhodnenie dopad. Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že v oblasti vzdelávania pedagógov ohľadom inklúzie a jej aplikácie v praxi uprednostňovali samoštúdium alebo aktualizácie vzdelávania v prostredí školy. Uvedené informácie potvrdzovali dokumenty o absolvovanom aktualizacom vzdelávaní zameranom na Školský podporný tím na ZŠ (23 pedagógov) a Podporné opatrenia v ZŠ (21), ktoré realizovala bývalá školská špeciálna pedagogička a čiastočne záznam v zápisnici z rokovania pedagogickej rady (nehoda v dátume ich vyhotovenia a realizácie). Bližšie a konkrétne informácie o pripravenosti pedagógov na inkluzívne vzdelávanie žiakov riaditeľka školy neposkytla, skôr sa zamerala na skúsenosti z minulosti alebo konštatovala, že pedagógovia vedia pracovať so žiakmi z ohrozenej skupiny. Rozhovory s riaditeľkou školy, pedagogickými zamestnancami, pozorovania a hospitácie, ako aj vydané rozhodnutia o prijatí žiakov do školy jednoznačne potvrdili, že škola je otvorená prijímať všetkých žiakov bez rozdielu vzhľadom na etnický pôvod, národnosť, štátnu príslušnosť, zdravotné znevýhodnenie, sociálno-ekonomické postavenie rodiny alebo vierovyznanie. Riaditeľka školy poukázala na skutočnosť, že do školy prijala aj žiakov, ktorí dostatočne neovládali vyučovací jazyk školy vzhľadom na odmietnutie ich prijatia do školy s vyučovacím jazykom národnosti, ktorá sídlila v spoločnej budove so ZŠ. V rozhovore uviedla, že snahou bola podpora a zaradenie každého dieťaťa do vzdelávania bez rozdielu na prostredie, z ktorého pochádza, žiakom cudzincom – odídencom z Ukrajiny bola poskytnutá pomoc formou doučovania slovenského jazyka. V priestoroch školy a na jej webovom sídle sa nachádzali oznamy so základnými informáciami o škole, kontaktmi, harmonogramom školského roka, zoznamom konzultačných hodín len v štátnom jazyku, hoci školu navštevovala pätina žiakov (20,5 %) národnostných menšín a 1 žiačka cudzinka – odídenkyňa z Ukrajiny. Poskytovanie základných informácií len v štátnom jazyku potvrdila v rozhovore aj riaditeľka školy, so zákonnými zástupcami, ktorí neovládali slovenský jazyk komunikovala v maďarskom jazyku. Pri návšteve školy zákonnými zástupcami žiakov rómskeho etnika za účelom vyplnenia anonymného dotazníka bola nevyhnutná pomoc pedagóga, školského inšpektora alebo zamestnankyne Komunitného centra Miestneho združenia YMCA pri tlmočení otázok v dotazníku zo slovenského do maďarského jazyka.

Žiaci boli do 1. ročníka **prijatí** bez ohľadu na etnický pôvod, národnosť, zdravotné znevýhodnenie, sociálno-ekonomické postavenie rodiny a vierovyznanie. Dodatočne boli prijatí 4 žiaci rómskeho etnika, z toho 3 maďarskej národnosti. Jedna žiačka rómskeho etnika nebola prijatá z dôvodu pokračovania v plnení predprimárneho vzdelávania v materskej škole, dvaja do školy nenastúpili. V školskom roku 2023/2024 bola prijatá na primárne vzdelávanie 1 žiačka prestupom do 1. ročníka, v školskom roku 2024/2025 prijali 4 žiakov do 3. a 4. ročníka prestupom z iných ZŠ v regióne aj mimo neho z dôvodu presťahovania alebo zmeny podmienok v centre pre deti a rodiny. V školskom roku 2023/2024 ukončilo plnenie PŠD 21 žiakov 9. ročníka, z toho 14 deviatym (1 so ZZ, 3 žiaci národnostnej menšiny), 6 desiatym (1 žiak

národnostnej menšiny) a 1 jedenástym (z rómskeho etnika a národnostnej menšiny) rokom. Dosiahnutím 16 rokov skončili PŠD 4 žiaci rómskeho etnika v nižšom ako 9. ročníku, z toho v 7. ročníku 2 (ôsmy rok plnenia PŠD) a v 8. ročníku 2 (deviaty rok plnenia PŠD).

Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že väčšina žiakov využívala svoje právo na **aktívnu účasť** v rôznych **predmetových olympiádach, súťažiach**, na kultúrnych predstaveniach a aktivitách školy, čo potvrdilo 92,0 % zákonných zástupcov ohrozenej skupiny žiakov v anonymnom dotazníku. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024, školský časopis a fotodokumentácia na webovom sídle školy poukázali na zapojenie žiakov do predmetových olympiád, súťaží vedomostného, športového a umeleckého charakteru, účasť na množstve rozmanitých školských aktivít. Predložený zoznam z účasti ohrozenej skupiny žiakov poukázal na ich minimálne zapojenie sa najmä do predmetových olympiád a súťaží (1 ŠVVP, 1 s PO, 11 národnostnej menšiny), čo do značnej miery súviselo aj s nepravidelnou dochádzkou do školy najmä žiakov rómskeho etnika.

Riaditeľka školy považovala **inkluzívne vzdelávanie** za ľudské právo na poskytnutie kvalitného vzdelávania pre všetkých aktérov v školskom prostredí, čo potvrdili všetci oslovení učitelia v anonymnom dotazníku. V rozhovore uviedla, že bariéry inkluzívneho vzdelávania vidí v časovej náročnosti na vzdelávanie učiteľov, ktorí sa nestihli adaptovať na nové podmienky. Podľa nej je náročné motivovať učiteľov i zákonných zástupcov, snažila sa pedagógom vysvetliť nevyhnutnosť prijatia inkluzívneho vzdelávania, ale majú zaužívané stereotypy, z ktorých ťažko upúšťajú. Postoje a názory len viac ako polovice žiakov (52,5 %) vyjadrené v anonymnom dotazníku k inkluzívnemu vzdelávaniu boli pozitívne, rozmanitosť v triede považovali za prirodzenú a prítomnosť žiakov so ŠVVP v kolektíve vnímali priateľsky. Podporu hodnôt inkluzívneho vzdelávania v praxi znižovalo vytvorenie špecializovanej triedy v školskom roku 2023/2024 so znakmi segregovaného vzdelávania v dôsledku zaradenia pôvodne 7 žiakov rómskeho etnika prijatých do 1. ročníka od 01. 09. 2024 bez náležitostí v zmysle príslušného ustanovenia školského zákona (absencia návrhu triedneho učiteľa po vyjadrení výchovného poradcu a vopred prerokovaný informovaný súhlas zákonného zástupcu žiaka), preradenie 4 žiakov do nižšieho ročníka po zrušení špecializovanej triedy v školskom roku 2024/2025 napriek ich celkovému hodnoteniu prospel (2 z nich prestúpili do špeciálnej základnej školy (ďalej ŠZŠ)) a prestup 6 žiakov z danej triedy do ŠZŠ. Riaditeľka školy preradenie žiakov do nižšieho ročníka aplikované aj v predchádzajúcich školských rokoch zdôvodnila potrebou vytvorenia podmienok pre zlepšenie ich vzdelávacích výsledkov, otázne bolo neposkytnutie PO s cieľom rozvíjať ich vedomosti, zručnosti a schopnosti.

Vyhodnotenie inklúzie (dotazník CATCH)

Dotazník CATCH bol anonymný, určený pre respondentov vo veku od 9 do 14 rokov. Jeho obsah tvorili 3 samostatné charakteristiky žiakov s rôznymi ŠVVP. Respondent mal možnosť na základe svojej osobnej skúsenosti vybrať si jednu z charakteristík žiaka a následne svojimi odpoveďami vyjadriť svoj postoj, názory a skúsenosti voči žiakom so ŠVVP.

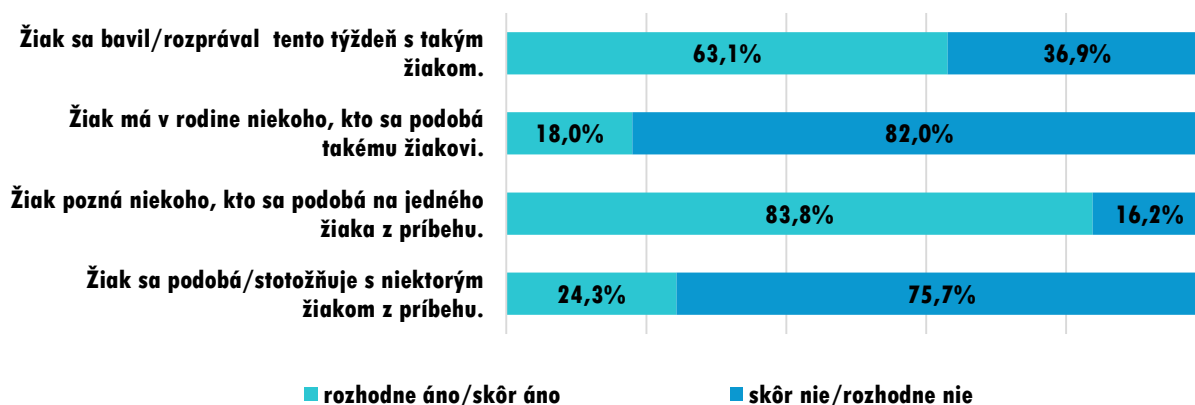
Adam/Alenka	žiak so zdravotným znevýhodnením – <i>chorý, zdravotne oslabený</i>
Boris/Betka	žiak so zdravotným znevýhodnením – <i>s poruchou správania a učenia</i>
Cyril/Cilka	žiak zo <i>sociálne znevýhodneného prostredia</i>

Dotazník vyplnilo 111 žiakov, z nich bolo 42,3 % dievčat a 57,7 % chlapcov. Dotazník sa administroval v 7-mich triedach 5. – 9. ročníka.

Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

Z výsledkov dotazníka vyplynulo, že 83,8 % poznalo niekoho, kto sa podobal na jedného zo žiakov z príbehu, ale len necelá štvrtina (24,3 %) sa stotožnila s niektorým z nich. Väčšina žiakov (82,0 %) uviedla, že v rodine nemajú nikoho, kto by niektorému z nich bol podobný. Takmer dve tretiny žiakov (63,1 %) sa rozprávali v priebehu týždňa so žiakom so ŠVVP podobným žiakovi z príbehu.

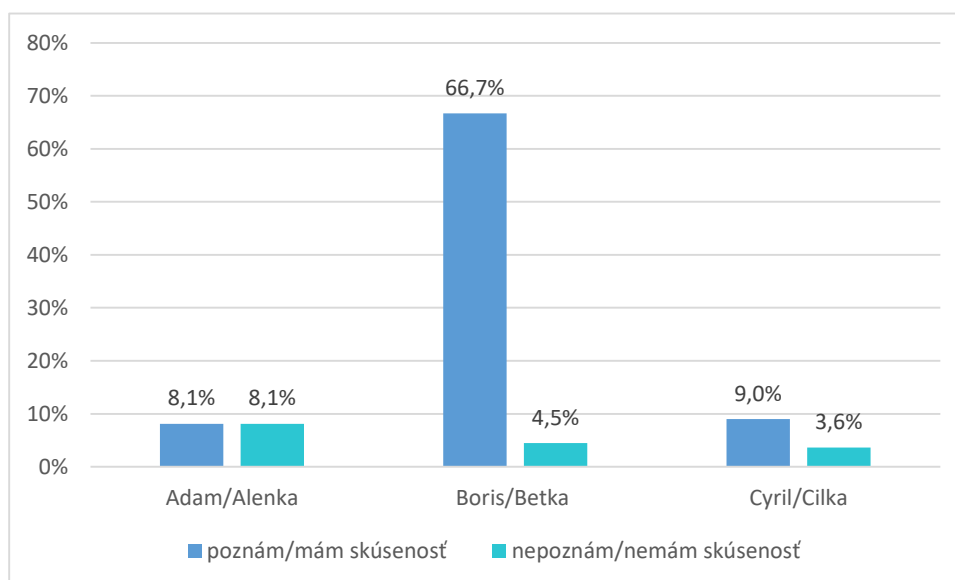
Graf 1 Podobnosť s typmi žiakov so ŠVVP z ukážky

Percentuálne preferencie typov žiakov so ŠVVP

Žiakov so ŠVVP poznalo 83,8 % opýtaných respondentov, nepoznalo 16,2 %. Viac ako dve tretiny (66,7 %) poznali alebo mali skúsenosti s Borisom a Betkou, ktorí predstavovali žiakov s poruchou správania a učenia. Adama a Alenku ako žiakov chorých a zdravotne oslabených poznalo len 8,1 %, rovnaké percento žiakov ich nepoznalo. Len 9,0 % respondentov sa priznalo k poznaniu Cyrila a Cilky, reprezentujúcich žiakov zo SZP.

Graf 2 Percentuálne preferencie typov žiakov so ŠVVP

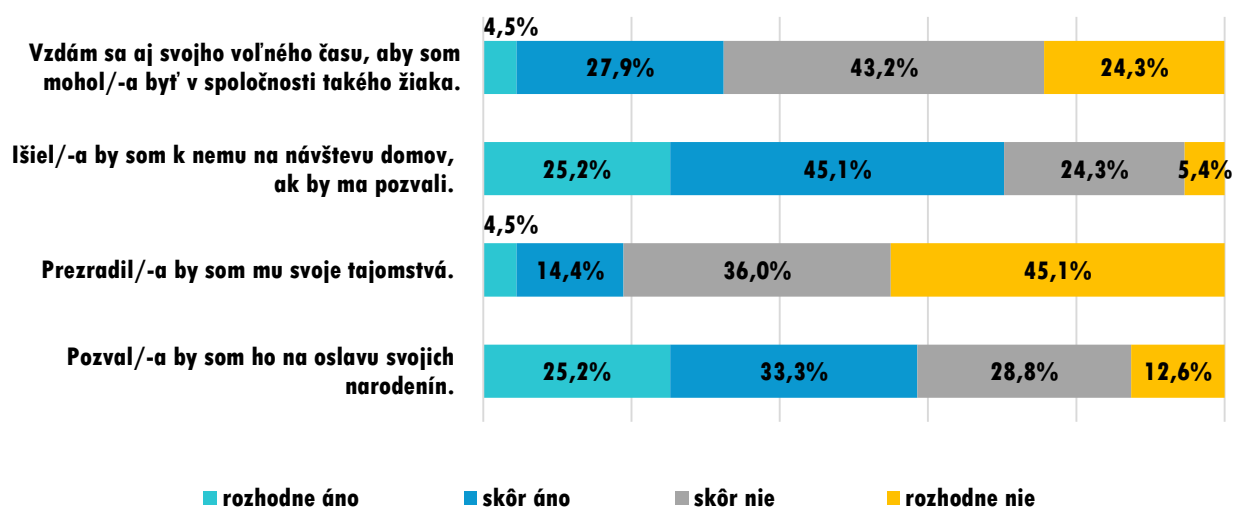

Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Na návštevu k spolužiakom so ŠVVP na základe ich pozvania by prišlo 70,3 % opýtaných respondentov, ale len 58,5 % by ich pozvalo na oslavu svojich narodenín. Viac ako dve tretiny

žiakov (67,5 %) neprejavilo ochotu vzdať sa svojho voľného času, aby mohli byť v spoločnosti spolužiakov so ŠVVP a 81,1 % by sa im nezdôverilo so svojimi tajomstvami. Z celkového zhodnotenia možno konštatovať, že postoj len 45,0 % žiakov k žiakom so ŠVVP boli prijímajúce.

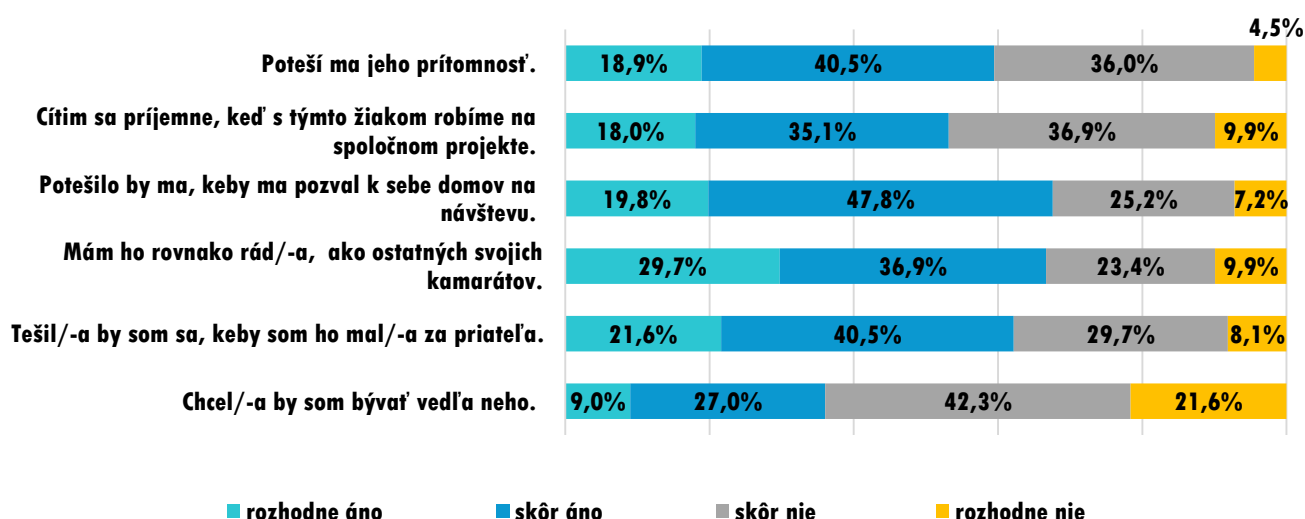
Graf 3 Postoje žiakov k žiakom so ŠVVP

Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

O niečo viac ako dve tretiny opýtaných žiakov (66,6 %) mali rovnako radi žiakov so ŠVVP ako ostatných kamarátov, ich prítomnosť by potešila 59,4 % a pozvanie k nim domov 67,6 %. Žiaka so ŠVVP by chcelo mať za priateľa 62,1 % respondentov, ale len 53,1 % by malo radosť zo spolupráce na spoločnom projekte. Vedľa žiakov so ŠVVP by nechceli bývať takmer dve tretiny (63,9 %) i napriek tomu, že ich mali radi, chceli sa s nimi priateliť a prijali by pozvanie k nim domov.

Graf 4 Reflektovanie emócií žiakov vo vzťahu k žiakom so ŠVVP

Z dotazníkov zadaných pedagogickým zamestnancom vyplynulo, že **klíma školy** bola otvorená, charakterizovaná vzájomnou dôverou a súdržnosťou kolektívu. Pozitívne vzťahy s učiteľmi vyjadrili aj 25 zákonní zástupcovia ohrozenej skupiny žiakov v anonymnom dotazníku (odpovede 5 zákonných zástupcov z dôvodu ich odpovedí na väčšinu otázok slovom „neviem“

neboli započítané). Poukázali na vzájomný rešpekt, poskytovanie informácií o výchovno-vzdelávacích výsledkoch triednymi učiteľmi v dostatočnom rozsahu a včas. Podľa väčšiny (92,0 %) ich deti dostávali primerané množstvo domácich úloh, viac ako tri štvrtiny (76,0 %) považovali čas venovaný domácej príprave na vyučovanie za primeraný. Podľa väčšiny (84,0 %) zákonných zástupcov rozhovor o výsledkoch vzdelávania prebiehal v súkromí kabinetu alebo v inej miestnosti, v škole nebola zriadená samostatná miestnosť na individuálne pohovory so žiakmi alebo ich zákonnými zástupcami. Podľa potreby sa využívali miestnosti riaditeľky školy, školskej špeciálnej pedagogičky, spoločenská miestnosť, triedy alebo kabinety. Administrácia dotazníka prebiehala okrem komunitného centra v riaditeľni a priestoroch školského klubu detí (ďalej ŠKD). Vzájomné vzťahy medzi učiteľmi a žiakmi podľa výsledkov dotazníka pre žiakov Podpora žiakov v učení sa a vzťahy s učiteľmi oslaboval nižší záujem učiteľov o ich záľuby a záujmy, prípadné problémy s dopadom na osobnostný rozvoj žiakov. Menej ako tri štvrtiny žiakov (71,1 %) poukázalo na možnosť participácie na rozhodnutiach, ktoré prispievali k zlepšeniu činnosti školy. Väčšina žiakov (89,5 %) vnímala svojich učiteľov ako chápaných a tolerantných, 88,2 % poukázalo na uplatňovanie pedagogického taktu voči nim. Len 55,3 % žiakov bavilo, čo sa v škole učili, obsah učiva považovali za dôležitý pre ďalší život viac ako dve tretiny z nich (69,7 %). Viac ako tretina žiakov (34,2 %) pociťovala na hodinách nervozitu alebo stres, viac ako dve tretiny (69,7 %) mali obavy z hodnotenia horšími klasifikačnými stupňami napriek ich pripravenosti na hodiny. Výsledky dotazníka poukázali na pozitívne sociálne vzťahy v triede (90,1 %), kamarátstvo medzi rovesníkmi (94,7 %), rešpektovanie osobitostí spolužiakmi (90,8 %). Väčšina žiakov (82,9 %) považovala triedny kolektív za dobrý, pocit spolupatričnosti k vlastnej škole vyjadrilo 92,1 % z nich. Prevažná väčšina zákonných zástupcov (92,0 %) sa vyjadrila o vytváraní priestoru na diskusiu a záujme pedagogických zamestnancov o ich názory na rôznorodé vzdelávacie potreby všetkých žiakov.

Spolupráca s miestnymi organizáciami a komunitami bola podľa vyjadrenia riaditeľky školy rôzna, čo nezodpovedalo kladnému hodnoteniu kooperácie v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024. Dochádzka žiakov z neďalekej obce Imeľ a časti Nesvád Aňala (vzdialená 3,7 km) bola zabezpečená bežným autobusovým spojom. Najmä pre 6 žiakov z časti Aňala bolo nastavenie autobusového grafikonu v popoludňajších hodinách menej efektívne. Miestni žiaci dochádzali do školy zväčša na bicykli, ich odkladanie bolo riešené osadením stojanov pred budovou školy. Z rozhovoru s učiteľmi vyplynulo, že starostlivosť o žiakov so ŠVVP a koordinácia činností učiteľov v oblasti metodической podpory patrili do náplne školskej špeciálnej pedagogičky, výkon jej činnosti v školskom roku 2024/2025 značne obmedzoval 25 %-ný čiastočný úväzok a 108,7 %-ný úväzok pedagogickej asistentky vrátane edukácie 1 žiačky (IX. A trieda) s povoleným individuálnym vzdelávaním. Spolupráca so zariadeniami poradenstva a prevencie v oblasti metodической podpory bola orientovaná na výchovné poradenstvo, menej ku kariérovému poradenstvu, minimálne k ŠPT a pedagogickým zamestnancom, z ktorých menej ako tri štvrtiny (73,3 %) sa k spolupráci vyjadrili pozitívne. Vo výchovných otázkach spolupracovali s Centrom poradenstva a prevencie Hurbanovo (ďalej CPP) pri organizovaní preventívnych aktivít so zameraním na rizikové správanie žiakov (prevencia rizikového správania) a riešenie šikanovania, čo potvrdzovalo kladné hodnotenie kooperácie s daným CPP v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024. Napriek vyjadreniu všetkých učiteľov v anonymnom dotazníku o efektívnej spolupráci so zariadeniami poradenstva a prevencie pri poskytovaní informácií o žiakoch, ktorí mali zrealizovanú komplexnú diagnostiku, kontrola osobných spisov niektorých žiakov (chýbajúce pedagogické hodnotenie žiaka pre zariadenie poradenstva a prevencie, systém vzdelávania žiakov s mentálnym postihnutím, nastavené podporné opatrenia, nezrealizované rediagnostické vyšetrenia podľa návrhu CPP

a pokračovanie v poskytovaní PO) poukázala na menej intenzívnu kooperáciu. Riaditeľka školy v rozhovore uviedla ojedinelú spoluprácu s Miestnym združením YMCA, ktoré v meste Nesvady od roku 2015 prevádzkuje aj komunitné centrum, pri požiadavke školskej inšpektorky o zabezpečenie administrovania dotazníkov pre zákonných zástupcov spolu s jeho zamestnancami poukázala na nerozvinutú kooperáciu. Podľa nej spolupráca spočívala len vo vyplňaní tlačív na stravovanie a vybavovanie hmotnej núdze, čo v plnej miere nezodpovedalo informáciám v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024. Zamestnanci komunitného centra spolupracovali so školskými inšpektorkami pri administrácii anonymného dotazníka pre zákonných zástupcov ohrozenej skupiny žiakov, v rozhovore poukázali na návštevnosť centra žiakmi a ich zapájanie sa do rôznych aktivít a činností v popoludňajších hodinách po vyučovaní. Poskytli informácie o realizovaných preventívnych programoch so zameraním na prevenciu pred sociálno-patologickými javmi a zdravé stravovanie, činnostiach v kluboch, záujmových útvaroch a letných táboroch (napr. Angličtina hrou a športom v priestoroch ZŠ), čo potvrdzovali články a fotodokumentácia na ich webovom sídle, ako aj údaje v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024. Spoluprácu školy s občianskymi združeniami pri riešení výchovných a edukačných problémov žiakov riaditeľka školy v rozhovore poprela, vyjadrila sa, že dané problémy vedia riešiť s pedagogickými zamestnancami, školskou psychologičkou alebo zariadeniami poradenstva a prevencie. Okrajovo spomenula, že oslovili Mestskú políciu pri zabezpečení administrácie dotazníka so zákonnými zástupcami žiakov rómskeho etnika. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024 obsahovala informáciu o spolupráci so zamestnancami Mestskej polície pri doručovaní upozornení na nedbalú školskú dochádzku. Podľa riaditeľky školy fungovala kooperácia medzi 4 riaditeľmi ZŠ v regióne, v oblasti inkluzívneho vzdelávania uvažovali o výmene skúseností s pedagogickými zamestnancami jednej ZŠ. Spoluprácu s inými ZŠ vnímala vo forme spoločných športových aktivít. Z vyjadrenia učiteľov v dotazníku vyplynulo, že vedúci zamestnanci podporovali tímovú spoluprácu medzi pedagogickými zamestnancami a školskou psychologičkou, poskytnutie poradenstva školskou psychologičkou z podnetu niektorých triednych učiteľov preukázali zápisnice z rokovania pedagogickej rady v školskom roku 2023/2024. Väčšina učiteľov (80,0 %) potvrdila iniciatívu riaditeľky školy v oblasti výmeny skúseností o inkluzívnom vzdelávaní s inými školami, vzájomné stretnutia ani hospitácie zamerané na danú problematiku sa nerealizovali, čo uviedla v rozhovore aj riaditeľka školy. K tvorbe otvorených sociálnych vzťahov prispievali aktivity (kultúrne podujatia v spolupráci so speváckym súborom Úsmev, odovzdávanie darčiekov v rámci projektu Koľko lásky sa zmestí do krabice od topánok) realizované v zariadení pre seniorov, ku ktorým boli žiaci oboch stupňov ZŠ vedení s pozitívnym dopadom na rozvoj občiansko-sociálnych kompetencií. Za svoj čin boli ocenení a zaradili sa ku školám s dobrým srdcom. Väčšina zákonných zástupcov ohrozenej skupiny žiakov (92,0 %) v dotazníku uviedla, že sa zapájali do školských a mimoškolských aktivít, viac ako tri štvrtiny (76,0 %) poukázali na svoj aktívny podiel na rozvoji školy. Riaditeľka školy vyzdvihla aktívnu spoluprácu zákonných zástupcov pri organizovaní Valentínskeho plesu, v oblasti poskytnutia finančných prostriedkov na zabezpečenie školského nábytku, príspevku na realizáciu lyžiarskeho a plaveckého kurzu, školských výletov a exkurzií. V školskom časopise Happy školák bola zmienka o organizovaní charitatívnej predvianočnej zbierky Deti deťom rodičovským združením. Na informovanie širokej verejnosti o dianí a živote v škole využívali webové sídlo so zverejneným školským časopisom, článkami a fotodokumentáciou zo školských aktivít bez aktualizácie niektorých záložiek. Riaditeľka školy webové sídlo školy vo formálnom rozhovore vôbec nespomenula,

ako zdroje na informovanie verejnosti uvádzala triedne schôdzky zákonných zástupcov, osobné stretnutia s nimi a konzultáciu s výchovným a kariérovým poradcom.

V kritériu budovania inkluzívnej kultúry škola dosiahla hodnotenie 52,2 %, čo predstavuje určitý pokrok. Oblasť budovania inkluzívnej kultúry bola dobre riešená v niektorých čiastkových smeroch. Škola pravidelne sledovala spätnú väzbu súvisiacu s priebehom v danej oblasti.

TVORBA INKLUZÍVNEJ POLITIKY

Škola mala spracovanú **stratégiu inkluzívneho vzdelávania** bez prispôsobenia reálnym podmienkam vzhľadom na prevzatie jej obsahu z internetu a participácie pedagogických a odborných zamestnancov na jeho tvorbe, čo uviedla v rozhovore riaditeľka školy. V školskom vzdelávacom programe (ďalej ŠkVP) zadefinované princípy inkluzívneho vzdelávania, systém podpory a budovania inkluzívnej klímy a kultúry nemal oporu v strategických cieľoch vymedzených v internom dokumente Konceptia rozvoja školy na roky 2022 – 2026 ani vo vlastných cieľoch výchovy a vzdelávania v ŠkVP. Stratégia inkluzívneho vzdelávania niesla znaky formálnosti, neobsahovala konkrétny popis princípov, cieľov a priorít s prepojením na ich aplikáciu v praxi, čo sa prejavilo počas hospitovaných hodín, kontroly predloženej dokumentácie žiakov so ŠVVP, s PO i rozhovorov s pedagogickými zamestnancami a školskou psychologičkou. Vypracovanie dokumentu potvrdila v dotazníku väčšina učiteľov (86,7 %), prerokovanie jeho obsahu na rokovaní pedagogickej rady absentovalo. Riaditeľka školy neuviedla frekvenciu vyhodnocovania stratégie rozvoja inkluzívneho vzdelávania, neviedli ho v písomnej podobe, podľa nej sa hodnoteniu venovali spoločne s pedagogickými zamestnancami, čo záznamy z rokovaní pedagogickej rady nepotvrdili. V rozhovore poukázala na prispôsobovanie a úpravu daného dokumentu bez vyhotovenia dodatkov, zároveň dodala, že s inkluzívnym vzdelávaním začali v aktuálnom školskom roku. Jej slová potvrdili školská špeciálna pedagogička a školská psychologička v neformálnom rozhovore ohľadom činnosti ŠPT. Vo vzťahu k niektorým žiakom zo SZP a časti žiakov z rómskeho etnika neboli spracované žiadne kompenzačné, rozvíjajúce alebo stimulačné programy, prípadne PO vedúce k socializácii, tvorbe dostatku podnetov pre rozvoj ich osobnosti, zlepšeniu dochádzky do školy a vzdelávacích výsledkov. Škola nemala spracovaný desegregačný plán. Autenticitu školského poriadku a jeho spracovanie na podmienky školy výrazne znižoval doslovný opis vzorového školského poriadku zverejneného na internete vrátane uvádzania nereálnych priestorových podmienok (napr. školský bazén, posilňovňa) s dopadom na jeho výpovednú hodnotu. Obsahoval zreteľné postupy pre zaistenie bezpečnosti vzdelávacieho prostredia s výnimkou jasného vymedzenia udeľovania výchovných opatrení a zníženej známky zo správania v prílohe doplnené o kritériá závažnosti porušenia hoci jeho účinnosť bola od 01.09. 2024. Mal stanovené postupy v prípade neospravedlnene vymeškaných hodín žiakmi. Absentovali inštrukcie pre prípadné menej bežné krízové situácie, príchod nového žiaka (pritom sledovanie adaptačného procesu patrilo k hlavným úlohám ŠPT), návštevu zvonku či pohyb cudzích osôb v priestoroch školy vzhľadom na neuzamykanie hlavných vchodov do budovy školy.

Podmienky pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP neboli v ŠkVP komplexne spracované, v jeho obsahu sa vyskytli nepresnosti (žiaci s mentálnym postihnutím sú začlenení ako integrovaní, IVP s učebnými osnovami predmetov) a terminologické nezrovnalosti (napr. názvy zariadení poradenstva a prevencie – psychologicko-pedagogická poradňa, asistent učiteľa, špeciálne vývinové/vývojové poruchy učenia, špeciálny pedagóg, psychológ). Vytvorené podmienky na výchovu a vzdelávanie deklarovali len pre jednu kategóriu žiakov so ZZ, absentovalo určenie podmienok pre žiakov zo SZP, ako aj žiakov, ktorých zdravotný stav, sociálne podmienky, jazykové schopnosti, správanie, kognitívne schopnosti, motivácia, emocionalita, tvorivosť alebo zručnosti si vyžadovali poskytnutie PO. Charakteristika žiakov so ZZ nereflekovala aktuálny stav

v škole evidovaných žiakov so ŠVVP, chýbala so zreteľom na žiakov s diagnostikovanou poruchou aktivity a pozornosti, narušenou komunikačnou schopnosťou, autizmom alebo pervazívnymi vývinovými poruchami. Mali značne všeobecný charakter, bez špecifikácie metód, foriem a hodnotenia vzdelávacích výsledkov jednotlivých kategórií žiakov so ŠVVP, čo sa prejavilo v praxi pri hodnotení 3 žiakov zaradených do špecializovanej triedy v školskom roku 2023/2024 s plnením 2. roku PŠD slovným hodnotením a uvádzaním skratky „a. s. p.“ v katalógovom liste u žiakov s individuálnym vzdelávaním v predmetoch SJL, MAT, u jedného žiaka pri výchovných predmetoch a jedného v informatike. Uvedenú skratku vysvetlila riaditeľka školy ako absolvoval s pomocou, čo nemalo oporu v žiadnom právnom predpise. Vo všeobecnosti deklarovaná podpora spočívala v zabezpečení pedagogického asistenta a postupu podľa IVP, čo sa v praxi nedodržiavalo. Absentovalo stanovenie cieľov, špecifík hodnotenia a organizácie edukácie žiakov s mentálnym postihnutím, ako aj žiakov oslobodených od povinnosti dochádzať do školy a s povoleným individuálnym vzdelávaním. Informácie o inkluzívnom vzdelávaní, ŠPT a PO boli doslovne prevzaté z webového sídla dvoch iných ZŠ, nezodpovedali reálnemu stavu v škole (napr. stretnutie ŠPT každých 6 týždňov, zhotovenie zápisnice s prezenčnou listinou, poskytovanie sociálno-pedagogickej starostlivosti, diferencovaný prístup v hodnotení a metódach, úprava obsahu vzdelávania v IVP, pedagogická diagnostika). ŠkVP obsahoval spôsob realizácie prierezových tém najmä formou aplikácie do obsahu vzdelávania, v rámci tém osobnostný a sociálny rozvoj, multikultúrna výchova, regionálna výchova a ľudová kultúra deklarovali **interkultúrne porozumenie** všetkých žiakov. Prierezové témy neboli zapracované v učebných osnovách predmetov, ich implementácia na hospitovaných hodinách bola ojedinelá (napr. environmentálna výchova na hodine pracovného vyučovania).

Poskytovanie PO bolo nejednotné, súviselo s neujasnením počtu žiakov s PO (rozdielny počet v prílohe k informačnému dotazníku, v zápisnici z rokovania pedagogickej rady), nedostatkami v dokumentácii a nastavení PO pre jednotlivých žiakov vzhľadom na ich ŠVVP alebo s cieľom plnohodnotného zapájania žiakov do výchovy a vzdelávania za účelom rozvíjania ich vedomostí, schopností a zručností. Oblasť inkluzívneho vzdelávania, realizácie orientačnej diagnostiky, prípravy a spracovania vyjadrení na účel poskytovania PO, ako aj samotného poskytovania PO s následným vyhodnotením nebola zakotvená v pláne práce školskej špeciálnej pedagogičky. Na neujasnené ponímanie podpornej úrovne a PO poukázal dodatok k IVP za školský rok 2023/2024 u jednej žiačky, podľa ktorého učiteľa jednotlivých vyučovacích predmetov mali zrealizovať v mesiacoch september – november 2023 pedagogickú alebo orientačnú diagnostiku. Na jej základe sa mali vyjadriť k poskytovaniu PO (na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov vo výchove a vzdelávaní, k zabezpečeniu doučovania). V zápisnici z rokovania pedagogickej rady dňa 25. 01. 2024 pretrvávalo uvádzanie vzdelávania žiakov formou začlenenía, v dokumentácii ojedinele aj žiadosti zákonných zástupcov na edukáciu danou formou v školskom roku 2023/2024. Škola preukázateľne neposkytovala potrebné PO pre všetkých žiakov, ktorí si to na základe ZZ, jazykovej bariéry a komunikačných zručností či sociálneho statusu vyžadovali. Žiak primárneho vzdelávania mal spracované PO so zameraním na oslabenia v oblasti pohybových schopností a zmyslového vnímania, vo vyjadrení na účel poskytnutia PO bolo určené aj zabezpečenie poskytovania kurzu alebo inej podpory pri osvojovaní si vyučovacieho jazyka školy hoci mal slovenskú národnosť. Určenie žiakov s PO bolo problematické, čo sa prejavilo v neúplnosti riaditeľkou školy doručenej prílohy k informačnému dotazníku o žiakoch s PO. Na nezrovnalosti v otázkach poskytovania PO poukázala zápisnica z rokovania pedagogickej rady (28. 08. 2024), podľa ktorej 9 žiakov potrebovalo poskytovanie PO. Podľa údajov v prílohe k informačnému dotazníku PO boli poskytované 7 žiakom, v osobných spisoch 26 žiakov sa nachádzala dokumentácia súvisiaca

s PO vrátane žiakov, ktorí sa pred školským rokom 2023/2024 vzdelávali formou začlenenia a nemali absolvované rediagnostické vyšetrenia alebo vyjadrenia zariadení poradenstva a prevencie na účel ich poskytnutia. Vzdelávanie a činnosť s uvedenými žiakmi v škole, ktorých obsah zodpovedal niektorému PO, nepovažovali za poskytovanie PO podľa prechodného ustanovenia. To bolo dôvodom formálneho a neúplného vyhotovenia vyjadrení na účel poskytnutia PO, vo viac ako tretine (38,5 %) chýbali dátum vyhotovenia, údaje o vyjadrujúcej sa osobe k účelu poskytnutia PO, navrhovaný rozsah jeho poskytnutia, názov školy. V niektorých vyjadreniach na účel poskytnutia PO bola ako vyjadrujúca sa osoba uvedený odborný zamestnanec zariadenia poradenstva a prevencie bez hlavičky konkrétneho CPP. Napriek v ŠkVP zreteľne stanoveným krokom v procese prideľovania PO, v škole daný postup nedodržiavali a v osobných spisoch založená dokumentácia k PO pôsobila chaoticky (napr. založené len vyjadrenie riaditeľky školy k poskytnutiu PO bez žiadosti zákonného zástupcu, pedagogického alebo odborného zamestnanca o vyjadrenie na účel poskytnutia PO, vyjadrenia na účel poskytnutia PO a žiadosti o poskytnutie PO). Jednému žiakovi so ZZ absentovala žiadosť zákonného zástupcu o poskytnutie PO, školou nastavené PO nereflektovali vyjadrenie na účel poskytnutia PO vydané zariadením poradenstva a prevencie, v školskom roku 2024/2025 v škole vystavili nové vyjadrenie na účel poskytnutia PO s iným PO (napr. zabezpečenie doučovania) v porovnaní s vyjadrením zariadenia poradenstva a prevencie (napr. zabezpečenie činností na rozvoj pohybovej schopnosti, zmyslového vnímania, komunikačnej schopnosti, kognitívnej schopnosti, sociálno-komunikačných zručností, emocionality a sebaobsluhy; činnosť na podporu sociálneho zaradenia; zabezpečenie pôsobenia pedagogického asistenta v triede; poskytnutie špeciálnych edukačných publikácií a kompenzačných pomôcok). Žiadosť o vyjadrenie na účel poskytnutia PO chýbala 4 žiakom, žiadosť o poskytnutie PO nemali v dokumentácii 16 žiaci, vyjadrenie na účel poskytnutia PO 2 žiaci a vyjadrenie riaditeľky školy k poskytnutiu PO 4 žiaci. Riaditeľka školy jednému žiakovi vydala písomné vyjadrenie k poskytnutiu PO o 5 dní skôr ako bolo vydané vyjadrenie na účel poskytnutia PO zariadením poradenstva a prevencie, jeden žiak mal vyjadrenie na účel poskytnutia PO dva dni pred podaním žiadosti o vyjadrenie zákonným zástupcom. Niektorým žiakom boli opätovne poskytnuté PO aj po navrhovanom rozsahu 6 mesiacov bez vyhodnotenia ich úspešnosti alebo neúspešnosti k potrebám žiaka a následnej realizácie diagnostického vyšetrenia v zariadení poradenstva a prevencie. Žiakovi zo SZP chýbali na základe pedagogickej diagnostiky PO rešpektujúce jeho sociálny status. Ďalšiemu žiakovi zo SZP neboli poskytnuté PO napriek tomu, že v školskom roku 2023/2024 za hodnotiace obdobie 3. štvrtroka bol napomínaný z predmetov SJL, geografia (ďalej GEG). Aplikácia poskytovania PO pre jednotlivých žiakov mala jednotnú formu u niektorých aj obsah, na čo poukazoval záznam v zápisnici z rokovania pedagogickej rady (23. 11. 2023) o vypracovaní vzorového dokumentu PO pre 1 žiaka bývalou školskou špeciálnou pedagogičkou a učiteľkou školy. V škole nerealizovali program rovesníckej podpory založený na princípoch mentoringu a tútoringu, ani Buddy program. Z 51 žiakov patriacich k národnostným menšinám boli 7 žiakmi so ZZ, 2 s PO a 1 zo SZP, aktívnu komunikáciu v slovenskom jazyku okrem vyučovacích predmetov pre takmer polovicu (47,1 %) žiakov s iným materinským jazykom a žiačku cudzinku – odídenkyňu z Ukrajiny umožňovalo ich zapojenie do činnosti záujmových útvarov (Čítankovo, Čítanie je zábava, Nebojme sa testovania slovenského jazyka a literatúry, Slovenčina s úsmevom, žurnalistický).

Školský poriadok upravoval práva i povinnosti žiakov a ich zákonných zástupcov, vrátane práva na inkluzívne vzdelávanie a individuálny prístup, výchovu a vzdelávanie s využitím špecifických foriem a metód zodpovedajúcich ich potrebám, vytvorenie adekvátnych podmienok a využitie kompenzačných pomôcok, ako aj na poskytnutie PO. Citácia príslušného ustanovenia školského zákona o postupe podania žiadosti o vyjadrenie na účel poskytnutia PO tvorila dodatok

školského poriadku. Pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými a nepedagogickými zamestnancami, ako aj podmienky na zaistenie ochrany pred diskrimináciou a násilím boli stanovené. S jeho obsahom boli žiaci preukázateľne oboznámení dňa 03. 09. 2024, čo potvrdzovali záznamy v komplexnom informačnom systéme EduPage. Bol zverejnený na webovom sídle školy bez možnosti prístupu k nemu z dôvodu aktualizácie a v triedach (napr. VIII. B bez dátumu účinnosti, prerokovania v rade školy a podpisu riaditeľky školy, so zverejneným neplatným školským poriadkom zo dňa 31. 08. 2018, s chýbajúcim podpisom 3 žiakov o oboznámení sa s jeho obsahom, z ktorých 2 s povoleným individuálnym vzdelávaním boli v zozname vyčiarknutí). Oblasť šikanovania bola bližšie rozpracovaná v internom dokumente školy. V škole pôsobil školský parlament, ktorého zloženie (po 2 žiakov z každej triedy ročníkov 5 – 9) bolo na základe volieb žiakmi 3. - 9. ročníka. V štatúte boli stručne vymedzené práva a povinnosti členov školského parlamentu, 4 zvolení členovia patrili k národnostným menšinám.

Predložená **dokumentácia žiakov** so ZZ nebola kompletná, počet osobných spisov nekorešpondoval so zoznamom žiakov ako prílohy k informačnému dotazníku. Riaditeľka školy chýbajúce osobné spisy prinášala postupne po upozornení školských inšpektorov a uvedení konkrétnych žiakov, ktorým spisy absentovali. V neformálnom rozhovore uviedla, že ich sumarizovali dva týždne pred výkonom školskej inšpekcie, boli umiestnené na rôznych miestach (miestnosť školskej špeciálnej pedagogičky, školskej psychologičky, kancelária), presúvali ich. Niektoré spisy podľa jej vyjadrenia mali u seba triedni učitelia. Diagnostika v zariadeniach poradenstva a prevencie nebola kompletná, 10 žiaci (z nich 7 individuálne vzdelávaní) napriek riaditeľkou školy uvedenému mentálnemu postihnutiu v informačnom dotazníku nemali k dispozícii diagnostickú správu potvrdzujúcu ich ZZ. V ich katalógových listoch sa uvádzala poznámka o postupe podľa IVP, variantu A ŠZŠ, absentoval predmet ANJ. Komplexná diagnostika v zariadení poradenstva a prevencie potvrdzujúca poruchu aktivity a pozornosti chýbala 1 žiakovi, 3 žiaci (najmä s mentálnym postihnutím) nemali správu zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia, 1 žiak psychologickú diagnostiku a v osobnom spise 1 žiaka nebola k dispozícii správa zo psychologického vyšetrenia, len jej dodatok. Rediagnostické vyšetrenia podľa návrhu zariadení poradenstva a prevencie neboli zrealizované u 2 žiakov, u 1 žiačky bola k dispozícii len správa z prvej diagnostiky spred 8 rokov. Nedostatky v úplnosti dokumentácie a jej vedenia boli zistené aj v predchádzajúcich školských rokoch (napr. Návrh na vzdelávanie dieťaťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami alebo žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami).

IVP žiakov vykazovali výrazné nedostatky, informácie v nich neboli aktualizované, v niektorých chýbalo uvedenie žiakom používaných kompenzačných pomôcok. Deklarovanie edukácie žiakov s mentálnym postihnutím podľa rámcového obsahu vzdelávania ŠZŠ nemalo oporu v dôsledku absencie úpravy obsahu vzdelávania, metód a foriem v IVP. S výnimkou 1 žiačky neabsolvovali cudzí jazyk, časť Podmienok pre vzdelávanie žiakov so ŠVVP v ŠkVP, poznámky k učebnému plánu ani IVP neobsahovali informácie o zabezpečení organizácie ich vyučovania počas daných hodín. IVP niektorých žiakov obsahovali poznámku o ich vzdelávaní formou začlenenia. Obsah IVP 2 žiakov nebol konzultovaný s ich zákonnými zástupcami, ani s 5 žiakmi nižšieho stredného vzdelávania, absentoval informovaný súhlas zákonných zástupcov k vzdelávaniu podľa IVP. Preukázateľne nebolo zdokumentované poskytnutie IVP zákonným zástupcom žiakov. Výrazným nedostatkom bolo deklarované vzdelávanie žiaka podľa rámcového obsahu vzdelávania vzdelávacieho programu pre žiakov s mentálnym postihnutím (SJL 1. ročník, ostatné predmety 2. ročník) i napriek tomu, že plnil piaty rok PŠD, 1. ročník absolvoval v špecializovanej triede, dva roky v špeciálnej triede. V jeho IVP sa uvádzalo vzdelávanie formou začlenenia, hoci v školskom roku 2023/2024 novelizáciou školského zákona školy zabezpečovali

inkluzívne vzdelávanie. Uvedený žiak nemal v osobnom spise správu zo psychologickej diagnostiky, ktorá by potvrdila jeho mentálne postihnutie. IVP žiaka s poruchou aktivity a pozornosti neobsahovalo komplexne zapracované odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie (napr. vizuálne znázornenie pri nepochopení, relaxačné chvíľky), vyjadrenie o nezabezpečení pomoci pedagogického asistenta nekorešpondovalo s ďalšou informáciou v jeho IVP o usadení v 1. lavici s pedagogickým asistentom, dátum jeho spracovania v čase výkonu tematickej inšpekcie bol uvedený o 20 dní neskôr (27. 10. 2024).

Nedostatky sa vyskytli aj v dokumentácii individuálne vzdelávaných žiakov. Súviseli s vydanými rozhodnutiami, ktoré neboli chronologicky datované (napr. č. 154 s dátumom vydania 05. 09. 2024, č. 156 zo dňa 02. 09. 2024) alebo boli duplicitne vydané s rozdielnym dátumom (napr. č. 149 zo dňa 12. 09. 2024 a 15. 09. 2024). Dvomi žiakmi vydala riaditeľka školy rozhodnutie v čase štátneho sviatku, ktorý pripadol na nedeľu (15. 09. 2024). Dvomi žiakmi vydala rozhodnutie skôr (15. 09. 2024) ako bolo doručené odporúčanie všeobecného lekára pre deti a dorast (26. 09. 2024, 30. 09. 2024), jednej žiačke pred doručením žiadosti zákonného zástupcu (04. 09. 2024) so spätným dátumom povolenia individuálneho vzdelávania (od 02. 09. 2024). Rozhodnutia boli vydané s povolením individuálneho vzdelávania, v zmysle školského zákona absentovalo rozhodnutie o oslobodení žiaka od povinnosti dochádzať do školy. Podľa vyjadrenia pedagogickej asistentky, ktorá zabezpečovala vzdelávanie 3 z nich, v predmetoch SJL, MAT postupovali podľa vzdelávacích štandardov 1. ročníka i napriek rozdielnej dĺžke ich edukácie a postupového ročníka. Nemali spracovaný IVP vzhľadom na úpravu obsahu ich vzdelávania, nakoľko pedagogická asistentka sa vyjadrila o vlastnom určení a výbere obsahu učiva. Z jej vyjadrenia vyplynulo, že okrem predmetov SJL a MAT sa venovali aj pracovným a pohybovým činnostiam, preto bolo otázne ich hodnotenie len z dvoch predmetov. Súčasťou ich dokumentácie neboli písomné správy o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti, ich prerokovanie v pedagogickej rade absentovalo. Z vyjadrenia jednej z pedagogických asistentiek vyplynulo, že hodnotenie bolo realizované slovne školskou špeciálnou pedagogičkou, čo u niektorých potvrdzovali skratky „h. s.“ v ich katalógových listoch. Uvádzanie skratiek „a. s. p“ pri predmetoch SJL a MAT u niektorých individuálne vzdelávaných žiakov nekorešpondovalo s jej vyjadrením. Súčasťou nebola príloha katalógového listu žiaka č. 359 Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky od 01. 09. 2022 alebo 357 pre primárne a 358 pre nižšie stredné vzdelávanie k slovnému hodnoteniu. Vzdelávanie zdravotne ťažko postihnutej žiačky len v predmetoch SJL a MAT bolo vzhľadom na jej ZZ otázne a v rozpore s nastavenými PO.

Učitelia zhodne uviedli, že **ciele výchovy a vzdelávania** nastavili v IVP so zreteľom na rešpektovanie potrieb a možností jednotlivých žiakov. Uvedené výroky nemali oporu v predložených IVP, z ktorých niektoré neboli aktualizované na školský rok 2024/2025 alebo krátkodobé a dlhodobé ciele neboli v nich uvedené. Kvalita ich stanovenia závisela od prístupu učiteľov. Riaditeľka školy na otázku školskej inšpektorky ohľadom rešpektovania práva každého žiaka na poskytnutie kvalitného vzdelávania uviedla, že rodičovské združenie zabezpečí pomôcky alebo materiály, ak ich žiaci potrebujú. Spomenula vybavenie školy kompenzačnými pomôckami uloženými v miestnosti školskej špeciálnej pedagogičky, niektoré si navrhovali triedni učitelia po dohode s učiteľmi jednotlivých predmetov a zabezpečili podľa vyjadrenia na účel poskytnutia PO. Zdôraznila, že učitelia sú povinní oboznámiť sa s diagnostickými správami žiakov so ZZ. V rozhovore sa vôbec nezmienila o zabezpečení PO vo vyučovacom procese, tvorbe IVP, prípadne diferencovaných úloh pre žiakov vzhľadom na ich ZZ, učebný potenciál, sociálny status. V rozhovore väčšina učiteľov uviedla, že nerealizovali pedagogickú diagnostiku, no napriek tomu sa všetci v anonymnom dotazníku vyjadrili o prispôsobovaní PO vo vyučovacom procese práve na základe nej. Záznamy z pedagogickej alebo orientačnej

diagnostiky za účelom vyjadrenia k poskytnutiu PO neboli súčasťou predloženej dokumentácie žiakov. V škole vyhotovovali pedagogické hodnotenie žiakov v súvislosti s diagnostickým vyšetrením v CPP alebo pri hodnotení žiaka na konci školského roka, prípadne vo forme stručnej pedagogickej diagnostiky v IVP. Komplexná pedagogická diagnostika zameraná na všetky aspekty celostného rozvoja žiakov nebola predložená, zväčša sa nerealizovala s negatívnym dopadom na súčinnosť pri uplatnení podpornej úrovne 2. stupňa a poskytovanie podkladov pre prípadnú orientačnú diagnostiku. Z vyjadrenia školskej psychologičky a školskej špeciálnej pedagogičky v neformálnom rozhovore bolo zrejmé, že orientačnú diagnostiku vôbec nerealizovali. Efektivita aplikácie PO v procese výchovy a vzdelávania bola na rozdielnej úrovni, v závislosti od prístupu konkrétneho pedagogického zamestnanca, znalosti systému, foriem a metód ich aplikácie, zreteľná najmä v I. A triede triednou učiteľkou v kooperácii s pedagogickou asistentkou. Miera účinnosti v oblasti poskytnutia PO bola otázná u 7 žiakov so ZZ (vrátane žiakov s mentálnym postihnutím) a 1 žiaka zo SZP, ktorí boli napomínaní za slabý prospech v 2 – 4 vyučovacích predmetoch. Žiaci so ZZ (vývinové poruchy učenia) boli napomínaní v predmetoch (napr. SJL, MAT), v ktorých mal na úroveň a výsledky ich činnosti vplyv druh a stupeň diagnostikovaného ZZ. Možnosť poskytovania PO znižoval vysoký počet neospravedlnene vymeškaných hodín najmä žiakmi rómskeho etnika, čo v prípade 3 z nich vyústilo do realizácie hodnotenia v náhradnom termíne.

V kritériu tvorba inkluzívnej politiky škola dosiahla hodnotenie 13,3 %, čo predstavuje neriešený stav. Oblasť z rôznych dôvodov nebola dosiaľ riešená.

ROZVÍJANIE INKLUZÍVNEJ PRAXE

Výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania

Výchovno-vzdelávací proces z hľadiska inklúzie bol posudzovaný na základe priameho pozorovania 21 vyučovacích hodín, z toho 9 v primárnom a 12 v nižšom strednom vzdelávaní. V primárnom vzdelávaní boli hospitácie vykonané vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia (SJL, ANJ), Matematika a práca s informáciami (MAT), Človek a svet práce (pracovné vyučovanie). V nižšom strednom vzdelávaní sa posudzoval proces výchovy a vzdelávania vo vyučovacích predmetoch vzdelávacej oblasti Jazyk a komunikácia (SJL), Matematika a práca s informáciami (MAT), Človek a spoločnosť (dejepis, GEG). Školskí inšpektori nevykonali plánované hospitácie na hodinách MAT a PDA v IV. A triede z dôvodu poskytnutia informácie triednou učiteľkou o neprítomnosti oboch žiakov patriacich k ohrozenej skupine, dodatočne bolo zistené, že v daných dňoch nebola zaznamenaná ich absencia v škole. Proces výchovy a vzdelávania žiakov sa realizoval v heterogénnych triedach s výnimkou 8 individuálne vzdelávaných žiakov. Žiaci ohrozenej skupiny (so ZZ, zo SZP, cudzinka, národnostných menšín) a rómskeho etnika tvorili súčasť triedneho spoločenstva, na viac ako dvoch tretinách hodín (71,4 %) boli rešpektovaní učiteľmi a zapájaní do vzdelávacieho procesu. Ojedinele sa vyskytlo upozornenie žiaka s PO učiteľkou, aby dal najavo zdvihnutím ruky svoju znalosť odpovede na otázku, poznámky učiteľov o nezvládnutí vyriešenia úlohy, nenaučení sa učebnej látky alebo túžby, aby ju stále ovládali. Zriedkavo na hodinách nepodporovali vzájomnú kooperáciu. Všetci učitelia sa v dotazníku zhodli, že prispôbovali obsah vzdelávania individuálnym potrebám žiakov a pri ich zlyhávaní spoločne so zákonnými zástupcami dohodli stratégiu na podporu a odstránenie učebných problémov. Ich vyjadrenia potvrdila prevažná väčšina (94,0 %) zákonných zástupcov žiakov v dotazníku. V prevažnej miere učitelia vytvárali podnetné prostredie s podporou porozumenia a pozitívnych rovesníckych vzťahov. Aplikácia PO na hodinách bola ojedinelá, čo súviselo s nedostatkami v dokumentácii žiakov so ZZ, zo SZP a s PO, kontraproduktívne sa javilo usadenie žiaka s poruchou aktivity a pozornosti v blízkosti okna. Nedostatky s aplikáciou PO na hodinách súviseli s oblasťami rešpektovania pomalšieho

pracovného tempa, zvýrazňovania kľúčových slov, overovania porozumenia a zvládnutia riešených úloh, korekcie počas prepisu textu, poskytovania vopred pripravených úloh bez ich opisovania z tabule, poznámok, prípadne redukcie počtu zadaných úloh. Relaxačné chvíľky alebo uvoľňovacie cvičenia boli zriedkavým javom na hodinách (napr. MAT primárne vzdelávanie), čo viedlo ku koncu hodín k strate pozornosti a motivácie žiakov o proces učenia sa, zmene spôsobu sedenia a snahe o opustenie učebne. Dôraz učiteľov na multisenzorické sprostredkovanie učiva, viacnásobné opakovanie informácií, algoritmizáciu, možnosť používania kompenzačných pomôcok bol sporadický. Na viac ako štvrtine hodín (28,6 %) uplatnené PO zväčša reflektovali individuálne potreby žiakov, v primárnom vzdelávaní učiteľka poverila žiaka výkonom úlohy pomocníka pri prejavoch hyperaktívneho správania sa, rozdávaním pomôcok spolužiakom (napr. MAT). Na takmer polovici hospitovaných hodín (47,6 %) poskytovali nielen žiakom so ŠVVP a s PO pomoc pedagogické asistentky, ktoré s výnimkou jednej (sedenie pri žiakovi s PO bez zapojenia do činnosti v 1. polovici hodiny) im pomáhali prekonávať bariéry vo výchovno-vzdelávacom procese. Na väčšine hodín bola ich prítomnosť prínosom, pomáhali žiakom pri rysovaní, zjednodušení postupu výpočtu príkladu, motivovali ich k činnostiam, len ojedinele mali pre nich pripravenú databázu úloh a pomôcok k upútaniu ich pozornosti a koncentrácie (napr. I. A). Podporovali samostatnosť žiakov, pri vyhodnotení výsledkov ojedinele spolupracovali s učiteľmi. Na hodinách využívali učebnice, učebné pomôcky (kartičky s výsledkami násobenia, kocky, atlasy, mapa, slepá mapa, Power-Pointová prezentácia, rôzne druhy papiera, kalkulačky) viac v primárnom vzdelávaní. Na pochopenie násobenia a delenia číslom 2 učiteľka umožnila žiakovi využívať názorné pomôcky, s kompenzačnými pomôckami (tabuľky s abecedou, gramatické pravidlá, násobilka) pracovali prevažne žiaci primárneho vzdelávania. Informačno-komunikačné technológie (ďalej IKT) boli využité na takmer dvoch tretinách hodín (61,9 %), zmysluplne (napr. digitálne pracovné listy, výukové programy, úlohy na fixáciu učiva) len na viac ako štvrtine z nich (28,6 %). Interaktívna tabuľa sa využívala zväčša ako náhrada premietacieho plátna, minimálne na efektívnu činnosť žiakov s ňou. Na hodine ANJ bol využitý audiovizuálny program na sprostredkovanie učiva, opakovanie anglických slov a fixáciu básne, na hodinách dejepisu, čiastočne SJL žiaci vyhľadávali informácie na tablete. Sprostredkovanie informácií sa realizovalo vo výraznej miere klasickým spôsobom s využitím učebných pomôcok, učebníc a pracovných zošitov. Vyjadrenia všetkých učiteľov o príprave úloh na vyučovanie podľa individuálnych potrieb žiakov sa na hospitovaných hodinách nepotvrdilo. Pre žiakov so ŠVVP, s PO, pohotovejšími reakciami minimálne (9,5 %) využívali diferencované úlohy podľa ich učebného potenciálu a špecifických potrieb. Z rozhovoru s učiteľmi vyplynulo, že nevytvárali portfóliá (projekty, písomné práce) pre žiakov za účelom ich využívania na informovanie zákonných zástupcov i pedagógov o individuálnom pokroku žiakov a spoločného plánovania ich ďalšieho rozvoja. Učitelia zapájali žiakov do spoločnej činnosti (81,0 %) s výnimkou časti žiakov s mentálnym postihnutím, pri ktorých boli prítomné pedagogické asistentky, ojedinele im poskytli individuálny prístup. Nedostatkom v primárnom vzdelávaní na niektorých hodinách SJL, ANJ a MAT bolo minimálne zapájanie žiaka s PO do procesu vzdelávania spolu s ostatnými žiakmi, bez podpory komunikácie v cudzom jazyku. Na hodine MAT mu učiteľka poskytla písacie potreby a zošit, mal zadané iné úlohy (násobenie a delenie číslom 2) s možnosťou použitia názorných pomôcok, ich obsah rešpektoval jeho učebný potenciál. Učivo žiakom sprístupňovali zrozumiteľným spôsobom. Stimulujúce a bezpečné prostredie prispievalo k pozitívnej sociálno-emočnej klíme s akceptáciou všetkých žiakov bez ohľadu na ich ZZ, sociálny status, národnosť s pozitívnym dopadom na sociálnu inklúziu. Tvorbu inkluzívneho prostredia znižovala absencia aplikácie rôznych metód i foriem učenia sa, ako aj flexibilných foriem hodnotenia individuálneho pokroku žiaka na viac ako dvoch tretinách hodín (71,4 %). Preferovanie

frontálneho spôsobu vyučovania s minimálnou podporou kooperatívnych foriem vyučovania (47,6 %), samostatnej činnosti, absencia aktivizujúcich metód, ojedinelá aplikácia kolatívnych úloh mali dopad na činnostné učenie sa žiakov a rozvíjanie sociálnych kompetencií. Pri zaradení partnerskej činnosti v tíme alebo skupine žiaci vzájomne kooperovali, radili sa, organizovali činnosť a preberali zodpovednosť za výsledky spoločnej činnosti. Vo dvojici mali možnosť poradiť sa ohľadom postupu riešenia príkladov. Na viac ako dvoch tretinách hodín (66,7 %) pri opakovaní učiva kládli učitelia primerané nároky na každého žiaka, čo potvrdili aj vyjadrenia zákonných zástupcov v dotazníku (96,0 %). Komunikačné kompetencie sa rozvíjali v aktivizačnej fáze vyučovania, pri sprístupňovaní učiva s využitím riadeného rozhovoru alebo fixácii učiva, komunikácia niektorých žiakov bola ovplyvnená jazykom národnostnej menšiny, na jednej hodine aj nutnosťou prekladu zadania úlohy do maďarského jazyka. Učitelia nekládli akcent na konštruktívnu diskusiu, čo ovplyvnilo rozvíjanie občianskych kompetencií žiakov. Len na viac ako štvrtine hodín (28,6 %) riešili problémy na základe vzájomnej diskusie a výmeny názorov (napr. pracovné vyučovanie, dejepis). Výsledky riešenia úloh a činností prezentovali verbálne aj písomne, ojedinele (28,6 %) s využitím IKT. Formatívne hodnotenie bolo sporadické (28,6 %), učitelia využívali holistické hodnotenie (výborne) alebo hodnotenie zamerané na vyjadrovanie emócií. Priestor na sebahodnotenie bol pre žiakov vytvorený, minimálne na sebareflexiu a vyjadrenie pokroku v učení sa žiakmi so ZZ, s PO a zo SZP. Zohľadňovanie individuálnych schopností pri hodnotení žiakov uviedli v dotazníku všetci učitelia, čo nemalo oporu v napomínaní niektorých žiakov so ŠVVP za slabý prospech vo vyučovacích predmetoch v školskom roku 2023/2024.

V kritériu výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania škola dosiahla 34,6 %, čo predstavuje začiatok riešenia. Oblasti začína škola venovať pozornosť, hľadá spôsoby, akými ich začlení do diania školy.

Podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov

Pedagogickí zamestnanci na výkon svojej kategórie a podkategórie spĺňali **kvalifikačné predpoklady**, odbornosť vyučovania bola zabezpečená na 80,8 %, lepšie v primárnom (84,2 %) v porovnaní s nižším stredným vzdelávaním (78,2 %). Nedostatkom bola edukácia časti individuálne vzdelávaných žiakov v rozsahu 2 hodín dvomi pedagogickými asistentkami bez vysokoškolského vzdelania. Školská psychologička s dosiahnutým vzdelaním spĺňala kvalifikačné predpoklady na výkon pracovnej činnosti odborného zamestnanca. V školskom roku 2023/2024 absolvovalo aktualizáciu vzdelávania Školský podporný tím 23 pedagogických zamestnancov a Podporné opatrenia v ZŠ 21 z nich, čo potvrdila prevažná väčšina učiteľov (93,3 %) v dotazníku. O niečo menej (86,7 %) pomáhali učiteľom získať informácie z absolvovaných vzdelávaní znižovať bariéry v edukácii žiakov. Vzájomné hospitácie s cieľom výmeny skúseností, plánovania a hľadania stratégií vzdelávania pre ohrozenú skupinu žiakov alebo menej úspešných žiakov sa nerealizovali.

Oblasť **funkčnosti podporného systému a ŠPT** pre všetkých žiakov do značnej miery znižovalo zriadenie pozície školského špeciálneho pedagóga od 01. 09. 2024 s pracovným úväzkom 25 % v dôsledku 108,7 %-ného úväzku ako pedagogickej asistentky a edukácie 1 individuálne vzdelávanej žiačky v rozsahu 2 hodiny týždenne, ako aj školskej psychologičky s 30 %-ným pracovným úväzkom, čo neumožňovalo poskytovanie odbornej činnosti v plnom rozsahu. Webové sídlo školy neobsahovalo žiadne informácie o pôsobení ŠPT, školskej psychologičky a školskej špeciálnej pedagogičky v škole ani o ich konzultačných hodinách pre prípadné poradenstvo zo strany zákonných zástupcov. Stretnutia ŠPT obmedzovalo plnenie pracovných povinností pedagogickými asistentkami, z ktorých 3 boli zároveň vychovávateľkami v ŠKD. V dopoludňajších hodinách jedna vychovávateľka plnila úlohu pedagogickej asistentky

v I. A triede v rozsahu 11 hodín (47,8 %-ný úväzok) a ďalšie dve vychovávateľky si dopĺňali základný úväzok ako pedagogické asistentky v rozsahu 6 vyučovacích hodín (v 3. B a 4. A triede – 26,1 %) a navyše 2 hodiny týždenne sa venovali edukácii individuálne vzdelávaných žiakov. V dotazníku 80,0 % učiteľov sa síce pozitívne vyjadrilo k funkčnosti podporného systému a ŠPT, ale podľa ich vyjadrenia len dve tretiny (66,7 %) získavali metodickú podporu pre inkluzívne vzdelávanie od školskej špeciálnej pedagogičky a školskej psychologičky, rovnako vnímali uľahčenie ich činnosti pri vzdelávaní žiakov potrebujúcich špeciálnopedagogickú starostlivosť oboma zamestnankyňami školy. Ich vyjadrenia poukázali na poskytovanie metodickej podpory medzi sebou a zabezpečenie personálnych podmienok pre vznik ŠPT vedúcimi zamestnancami školy. Riešenie postupov vzdelávania a návrhov opatrení na odstránenie učebných problémov svojho dieťaťa so ŠPT uviedlo 88,0 % zákonných zástupcov v dotazníku, čo mohlo súvisieť s činnosťou a poskytovaním špeciálno-pedagogických intervencií žiakom bývalou školskou špeciálnou pedagogičkou v školskom roku 2023/2024. Činnosť ŠPT bola len v začiatkoch, čo potvrdzovala informácia v zápisnici z rokovania pedagogickej rady o pilotnom fungovaní ŠPT v školskom roku 2023/2024, dodatok k IVP u jednej žiačky zo dňa 06. 11. 2023, vyjadrenia riaditeľky školy, školskej psychologičky a školskej špeciálnej pedagogičky. Jeho reálne pôsobenie v škole znižovali nejednotné údaje o jeho zložení, rozporuplný interný dokument Školský podporný tím z 08. 09. 2023 (napr. zloženie tímu, supervízor, realizácia stretnutí minimálne raz mesačne – podľa vyjadrenia riaditeľky školy raz za 6 týždňov, kompetencie pedagogických asistentiek nad rámec ich pracovnej kategórie, zásady ŠPT v oblasti integrácie, špeciálnopedagogická reedukácia v rámci špecifických predmetov – nemal ani jeden žiak) so všeobecným charakterom bez spracovania na podmienky školy v dôsledku prevzatia jeho obsahu z materiálu inej strednej školy zverejnenom na jej webovom sídle. Podľa interného dokumentu ŠPT tvorili školská špeciálna pedagogička, školská psychologička, pedagogické asistentky, výchovná poradkyňa, 2 pedagogickí zamestnanci (poverený stály a triedny učiteľ žiaka), čo nekorešpondovalo s údajom v zápisnici z rokovania pedagogickej rady (28. 08. 2024) o zložení ŠPT zo všetkých pedagogických zamestnancoch vrátane pedagogických asistentiek a vyjadrením riaditeľky školy v rozhovore (školská psychologička, školská špeciálna pedagogička, pedagogické asistentky, výchovná poradkyňa). Deklarované poskytovanie stručného zoznamu činností a intervencií všetkými členmi tímu nezodpovedalo realite. Vyjadrenia školskej psychologičky a školskej špeciálnej pedagogičky, ako aj údaje v správe o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024 potvrdili jeho nefunkčnosť v školskom roku 2023/2024, nakoľko v jej obsahu nebola žiadna zmienka o riešení problematiky inkluzívneho vzdelávania v školskom prostredí, poskytovaní PO. Ako silná stránka školy bola vyzdvihnutá spolupráca s CPP už nesídliacim v danom meste (nesprávna skratka zariadenia poradenstva a prevencie) v riešení neaktuálnych otázok začlenenia žiakov a dodatočného odkladu PŠD. Školská psychologička v rozhovore poukázala na údajné jej poverenie výkonom koordinátorky ŠPT a formálne stretnutie za účelom vzájomného spoznania sa jeho členov bez zamerania na riešenie otázok poskytovania PO žiakom ohrozenej skupiny alebo metodickej pomoci učiteľom. Zo stretnutia tímu v aktuálnom školskom roku nebola vyhotovená zápisnica. Slabú koordináciu potvrdzovali nepresné údaje v evidencii žiakov so ŠVVP, s PO, individuálne vzdelávaných, nesprávne vykazovanej diagnostiky a ZZ žiakov (napr. mentálne postihnutie, porucha správania, porucha aktivity a pozornosti bez potvrdenej diagnostiky zariadením poradenstva a prevencie, narušená komunikačná schopnosť namiesto výinovej poruchy učenia), neúplnosť dokumentácie v oblasti poskytovania PO, minimálne využívanie pedagogickej diagnostiky pri stanovení PO, neaktualizovanie IVP, ale aj nevedomosť o ich existencii a postupe niektorých žiakov podľa neho. Na nedostatky v koordinácii ŠPT, učiteľov a pedagogických asistentiek pri uplatňovaní PO poukázali záznamy

v zápisniciach z rokovaní pedagogickej rady (napr. 25. 04. 2024) pri konštatovaní nezvládania učiva 1. ročníka 3 žiakmi rómskeho etnika, napomínania žiaka zo SZP za slabý prospech v 2 predmetoch (GEG, SJL), menej úspešných žiakov bez návrhov opatrení vedúcich k zlepšeniu vzdelávacích výsledkov a vytvorenia podmienok na poskytnutie PO, ktoré absentovali aj v školskom roku 2024/2025. Pri hodnotení výchovno-vzdelávacích výsledkov triedni učitelia ani pedagogické asistentky neposkytli informácie o postupe edukácie individuálne vzdelávaných žiakov. Zabezpečenie činnosti podpornej úrovne na 1. stupni bolo bez výraznej koordinácie, zamerané na aplikáciu odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie ohľadom písania diktátov, slohových prác žiakov s vývinovými poruchami učenia bez prepojenia na odporúčané PO vo vyjadrení na účel poskytnutia PO (napr. nehodnotenie diktátu, len vyjadrenie počtu chýb pri návrhu poskytovania výchovy a vzdelávania na základe úpravy cieľov, metód, foriem a prístupov), čo súviselo so snahou vyhotovenia požadovanej dokumentácie bez nadväznosti na možnosti poskytovania PO žiakom v rámci prechodného ustanovenia v školskom zákone. Realizáciu činnosti školskej špeciálnej pedagogičky v oblasti poskytovania intervencií, reedukácie, orientačnej diagnostiky výrazne ovplyvňoval jej rozvrh hodín ako pedagogickej asistentky v dopoludňajších hodinách pre žiakov nižšieho stredného vzdelávania. Z vyjadrenia riaditeľky školy vyplynulo, že jej náplňou v popoludňajších hodinách bolo vedenie dokumentácie a príprava PO. Nemala vyčlenenú samostatnú miestnosť, podľa vyjadrenia riaditeľky školy sa striedala so školskou psychologičkou, čo nebolo optimálne z hľadiska uchovávanía dokumentácie a výkonu činnosti alebo sedela v priestoroch knižnice, čo nekorešpondovalo so skutočnosťou, nakoľko knižnica bola vedľajšou miestnosťou učebne špeciálnopedagogickej intervencie. Plán jej činnosti na školský rok 2024/2025 nereflektoval potreby školy v oblasti inkluzívneho vzdelávania, minimálne výkon odborných činností podpornej úrovne 2. stupňa (špeciálnopedagogická podpora), vykazoval množstvo terminologických nepresností (napr. asistenti učiteľa, odložená PŠD). Stanovenie časti úloh nemalo svoje opodstatnenie (napr. spracovanie zoznamu žiakov vzdelávaných podľa individuálneho prístupu v bežnej triede, príprava nástieniek, skupinová činnosť s deťmi s odloženou PŠD a konzultácia so zákonnými zástupcami detí s návrhom na odklad PŠD, depistáž v miestnych materských školách). Na začiatku školského roka bolo jej úlohou spracovanie zoznamu žiakov s PO, realizácia konzultácií s pedagogickými zamestnancami, zákonnými zástupcami žiakov a metodické usmerňovanie pedagogických asistentiek, čo nepreukázala. Školská psychologička poskytovala intervencie, prevenciu, poradenstvo a metodickú pomoc pre učiteľov (metodický materiál o pozitívnej komunikácii a prevencii násilia), nerealizovala orientačnú diagnostiku. Na svoju činnosť mala vyčlenenú miestnosť bez poskytnutého počítača, pomôcok, batérie psychodiagnostických a sociometrických testov, dotazníkov, ratingových škál. Z jej vyjadrenia vyplynulo, že všetky pomôcky a materiály, ktoré používala sú jej vlastníctvom, neboli poskytnuté školou. Jej plán činnosti okrem orientačnej diagnostiky zahŕňal preventívne aktivity (napr. skupinové diskusie o duševnom zdraví), poradenstvo, intervencie (so žiakmi so ŠVVP) a metodickú podporu pre pedagógov. Obsahoval aj konzultácie s učiteľmi so zreteľom na aplikáciu PO, dotazníkový prieskum a meranie emočnej klímy v triednom spoločenstve.

Bezbariérové prostredie zabezpečovala len nájzdová plošina vybudovaná pri jednom z vchodov do budovy školy, na presun žiačky s telesným postihnutím alebo žiakov s obmedzenou schopnosťou pohybu interier s výnimkou bezbariérového hygienického zariadenia na prízemí nebol prispôsobený vzhľadom na chýbajúci schodolez alebo šikmú schodiskovú plošinu. Priestorové vylúčenie v dôsledku etnickej minoritnej príslušnosti v interiéri školy (jedáleň, hygienické zariadenia, vstup do školy) nebolo pozorované. Nevýhodou z hľadiska socializácie bolo individuálne vzdelávanie žiakov rómskeho etnika s výnimkou jednej

žiačky v dopoludňajších hodinách mimo triedneho kolektívu prevažne pedagogickými asistentkami bez výraznejšej koordinácie s ich učiteľmi.

Všetci žiaci školy mali možnosť zapájať sa do **školských a mimoškolských voľnočasových aktivít**. Súčasťou školy nebolo centrum voľného času ani základná umelecká škola. Rozvoj záujmov, vlôh a zmysluplné využitie voľného času umožňovala činnosť 13 záujmových útvarov, do ktorých bolo zapojených 78,7 % žiakov školy vrátane 74,6 % žiakov ohrozenej skupiny. Otázna bola účasť 3 individuálne vzdelávaných žiakov na ich činnosti i vzhľadom na rozsah ZZ a vysoký počet neospravedlnene vymeškaných hodín 1 z nich. ŠKD navštevovalo 69,4 % žiakov primárneho vzdelávania, vrátane 61,3 % žiakov ohrozenej skupiny (prevažne žiaci národnostných menšín, cudzinka, ojedinele so ZZ a PO). Záznamy v triednej knihe ŠKD potvrdili poskytovanie oddychovej činnosti, plnenie tematických oblastí výchovy a prípravu na vyučovanie. Činnosť v ŠKD sťažoval vyšší počet žiakov vo všetkých 3 oddeleniach, s prekročením maximálne povoleného počtu o 1, 2 a 5 žiakov. Rozmanitosť školských a mimoškolských aktivít umožňovala účasť všetkým žiakom, boli pre nich dostupné. Webové sídlo školy, školský časopis a správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024 obsahovali množstvo aktivít (napr. výlety jaskyňa Driny, Arborétum Tesárske Mlyňany, Košariská, Brezová pod Bradlom, exkurzie, korfbalový turnaj, divadelné predstavenie Lomidrevo, Hlava v hlave, stavenie mája, prehliadka speváckych zborov VOX HUMANA) podporujúcich osobnostný rozvoj žiakov.

Poskytovanie **výchovného poradenstva** v škole nebolo efektívne zabezpečené, funkcia výchovného poradcu bola v škole kumulovaná s funkciou kariérového poradcu. Väčšina žiakov (87,2 %) podľa ich vyjadrenia v anonymnom dotazníku poznala výchovnú poradkyňu, jej pomoc nepotrebovalo 82,1 % žiakov, ostatní s ňou riešili problémy vo vzťahoch a správaní v triede, rodine a ťažkosti v učení. Záznamy o individuálnych konzultáciách nevedla, skupinové stretnutia s triednymi kolektívami nerealizovala. Spolupodieľala sa na riešení 2 výchovných problémov, ktoré súviseli s vysokým počtom vymeškaných hodín a náznakmi šikanovania. Žiakmi naznačené prejavy šikanovania riešila s kolektívom triedy formou rozhovoru, dotazníky nezadávala, boli v náplni triednych učiteľov. Opatrenia na riešenie negatívnych vzťahov v triednom spoločenstve ani na eliminovanie prejavov šikanovania neboli prijaté, výsledky dotazníkov sa nevyhodnocovali na úrovni školy. Riaditeľka školy hodnotila vzájomnú spoluprácu s výchovnou poradkyňou ako vyhovujúcu, konkrétne návrhy za účelom zmeny a zlepšenia neriešili. Pri organizovaní preventívnych aktivít (predchádzajme šikanovaniu) kooperovala s odbornými zamestnancami CPP v Hurbanove, organizovala podporné aktivity k téme prevencie násillia (napr. zapojenie sa so žiakmi do 10. ročníka podujatia „Bubnovačka“) a výtvarnú súťaž („Šťastné detstvo pre všetky školy“) s vystavením žiackych prác v Knižnici J. Szinnyeiho Komárno. Zápisnice z rokovaní pedagogickej rady nepotvrdili poskytovanie metodickéj pomoci výchovnej poradkyne učiteľom. Systém poskytovania poradenstva pri riešení osobnostných, vzdelávacích a sociálnych potrieb žiakov nebol efektívny. Z vyjadrenia žiakov v dotazníku poradenskú, informačnú a metodickú pomoc nepotrebovalo 71,8 % zákonných zástupcov, poskytnutie služieb výchovnou poradkyňou ostatným zákonným zástupcom nebolo preukázané.

Poskytovanie služieb **kariérového poradenstva** bolo v škole slabo zabezpečené. Väčšina žiakov (82,1 %) vedela, ktorý učiteľ vykonával v škole funkciu kariérového poradcu. Stanovenie konzultačných hodín v jeden deň v týždni počas vyučovania mohol mať dopad na nízky záujem žiakov a ich zákonných zástupcov o služby kariérovej poradkyne, na nevyužitie kariérového poradenstva poukázalo 82,1 % žiakov. Podľa nich jej služby nevyužilo ani 76,9 % zákonných zástupcov. Záznamy z individuálnych stretnutí a konzultácií nevedla. Strategický plán nemala spracovaný, plán je činnosti bol prioritne zameraný na odovzdávanie informácií o možnostiach

dalšieho štúdia, o čom viedla denník so stručnými záznamami. Spoluprácu so zariadeniami poradenstva a prevencie v oblasti poradenstva a informačnej činnosti pre žiakov, ich zákonných zástupcov a pedagogických zamestnancov o typoch, druhoch škôl a ich poslaní žiaci v anonymnom dotazníku nepotvrdili. Strednú školu si vybrala podľa vlastného rozhodnutia väčšina žiakov (87,2 %), nepatrný vplyv pripisovali rodine, kamarátom, náborom a kariérovej poradkyňi. Poskytovanie informácií o možnostiach ďalšieho štúdia žiakom realizovala prevažne na triednických hodinách a zverejnením oznamov na informačnej tabuli, ich zákonným zástupcom na triednych aktívoch. Takmer polovica (46,2 %) žiakov nepovažovala poskytnuté informácie o duálnom vzdelávaní za dostatočné. Pravidelne zabezpečovala pre žiakov 8. ročníka testovanie profesijnej orientácie v spolupráci s CPP v Komárne (zmena sídla daného CPP – Hurbanovo), podľa jej vyjadrenia výsledky boli poskytnuté zákonným zástupcom. Uviedla, že realizovala diagnostiku žiakov vrátane žiakov so ŠVVP odbornými zamestnancami CPP aj podľa potreby, čo nebolo zdokumentované. Žiaci 8. ročníka pravidelne získavali informácie o stave na trhu práce v regióne, nedostatkových profesiách, rizikách práce v zahraničí v rámci kariérového poradenstva realizovaného odbornou zamestnankyňou referátu poradenstva a vzdelávania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Komárne. Metodickú pomoc získavala najmä z Národného inštitútu vzdelávania a mládeže, v minulých rokoch sa pravidelne zúčastňovala informačných seminárov organizovaných CPP Komárno.

V kritériu podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov škola dosiahla 36,7 %, čo predstavuje začiatok riešenia. Oblasti začína škola venovať pozornosť, hľadá spôsoby, akými ich začlení do diania školy.

V kritériu rozvíjanie inkluzívnej praxe škola dosiahla hodnotenie 36,2 %. Škola význam inkluzívneho vzdelávania vníma, ale dosiaľ neboli realizované žiadne opatrenia (alebo len ojedinele), ktoré by viedli k inkluzívnemu vzdelávaniu. Kroky, ktoré škola realizovala, nie sú uplatňované systematicky. Výsledky v mnohých sledovaných oblastiach nedosahujú priemer.

1.3 INÉ ZISTENIA

Riaditeľka školy v rozhovore uviedla, že špecializovanú triedu zriadila v školskom roku 2023/2024 a špeciálna trieda bola v škole 3 roky.

V zozname žiakov so ŠVVP boli zaradení 4 žiaci rómskeho etnika ako žiaci s mentálnym postihnutím, v ich dokumentácii absentovala komplexná diagnostika v zariadení poradenstva a prevencie.

Žiak III. B triedy mal v osobnom spise len 1 správu zo psychologickej diagnostiky v zariadení poradenstva a prevencie s odporúčaním na jeho vzdelávanie v špecializovanej triede. Nemal k dispozícii správu z diagnostiky potvrdzujúcu mentálne postihnutie, napriek tomu bol podľa informácií v IVP a katalógovom liste žiaka vzdelávaný podľa IVP, variantu A ŠZŠ. V školskom roku 2020/2021 sa vzdelával v špecializovanej triede, špeciálnej triede bol zaradený 2 roky, potom bol opätovne zaradený do 2. ročníka v bežnej triede. V jeho katalógovom liste bol uvedený tretí rok plnenia povinnej školskej dochádzky i napriek tomu, že podľa informácií v IVP a poznámkach katalógového listu sa uvádzalo udelenie zníženej známky zo správania v školskom roku 2020/2021, čo poukazovalo na piaty rok plnenia povinnej školskej dochádzky žiakom.

Jednotne sa v katalógových listoch žiakov uvádzala ich účasť v škole v prírode, čo bolo otázne vzhľadom na vykazovaný vysoký počet vymeškaných hodín niektorými žiakmi (napr. 528 ospravedlnene a 225 neospravedlnene) a hodnotenie v náhradnom termíne.

Dvaja žiaci vykonali v jeden deň komisionálnu skúšku z 3 vyučovacích predmetov (napr. dejepis, informatika, občianska náuka) bez súhlasu ich zákonných zástupcov.

V dokumentácii 1 žiačky s mentálnym postihnutím boli k dispozícii dve správy zo psychologického vyšetrenia s rovnakým dátumom vyšetrenia (26. 08. 2022) v dvoch rôznych mestách Nitrianskeho kraja s realizáciou poradenským psychológom a odborným zamestnancom súkromného centra špeciálnopedagogického poradenstva, ktorý bol tou istou osobou.

Otázky sa javil priebeh edukácie individuálne vzdelávanej žiačky v čase jej pôrodu a 6 týždňov po ňom, čo dokumentovali záznamy o vykonaní individuálnej výchovno-vzdelávacej činnosti v termínoch 08. 11. 2023 – 26. 06. 2024 zapísané perom s rovnakou náplňou.

2 ZÁVERY

V oblasti **budovania inkluzívnej kultúry** bolo pozitívom prijímanie všetkých žiakov do školy bez ohľadu na etnický pôvod, materinský jazyk, štátnu príslušnosť, zdravotné znevýhodnenie, sociálno-ekonomické postavenie rodiny či vierovyznanie, vytváranie príležitostí pre žiakov na ich účasť v školských a mimoškolských aktivitách, otvorená klíma so vzťahmi medzi vedením školy a pedagogickými zamestnancami založenými na dôvere a súdržnosti. Pripravenosť a podporu hodnôt inkluzívneho vzdelávania znižovali postoje a názory takmer polovice pedagogických zamestnancov k ich odbornej nepripravenosti v oblasti edukácie ohrozenej skupiny žiakov, ako aj rovnakého počtu žiakov s menej pozitívne vnímanou rozmanitosťou rovesníkov v triednom spoločenstve. Edukácia najmä žiakov rómskej komunity v špecializovanej triede bezprostredne po nástupe do 1. ročníka bez požadovanej dokumentácie, neumožnenie postupu 4 žiakov do vyššieho ročníka napriek vykazovaniu ich celkového hodnotenia prospel, ako aj prestup časti žiakov zo špecializovanej triedy do špeciálnej základnej školy nepodporovali zavádzanie prvkov a hodnôt inkluzívneho vzdelávania v škole. Otvorenosť so zreteľom na budovanie sociálnych vzťahov znižovala slabšia kooperácia s miestnymi organizáciami a komunitným centrom zo strany školy pri riešení vzdelávacích a výchovných problémov žiakov, ako aj menej účinná obojstranná spolupráca a metodická pomoc v oblasti inkluzívneho vzdelávania zo strany zariadení poradenstva a prevencie. Riešenie daných problémov len v uzavretom spoločenstve školy bez transparentného prístupu malo za následok pretrvávajúcu tendenciu nepravideľnej dochádzky žiakov najmä rómskeho etnika, vysoký počet neospravedlnene vykazovaných hodín a ukončenie školskej dochádzky v nižšom ako 9. ročníku 4 žiakmi rómskej komunity. Medzigeneračný dialóg v škole podporovali návštevami a stretnutiami žiakov so seniormi. Škola dosiahla v oblasti budovania inkluzívnej kultúry **určitý pokrok**.

Tvorba inkluzívnej politiky v dôsledku absencie koncepcnej stratégie inkluzívneho vzdelávania, komplexného stanovenia podmienok a poskytovania podpory žiakom so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou, s podpornými opatreniami, spracovania interných dokumentov bez reflektovania podmienok školy patrila k najslabším článkom. Chýbajúca koordinácia so zreteľom na aplikáciu inkluzívneho prístupu a podporných opatrení v praxi, ako aj menej systematické vzdelávanie v rámci profesijného rozvoja poskytovaného externou formou v problematike inklúzie a poskytovania podporných opatrení malo za následok nepochopenie priebehu ich zavádzania do edukačného procesu na základe školským zákonom požadovanej dokumentácie a procesného postupu. Výrazné nedostatky sa vyskytli vo vedení dokumentácie k podporným opatreniam, žiakov so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou v dôsledku zdravotného znevýhodnenia a individuálne vzdelávaných žiakov v rozsahu 2 hodín týždenne. Neujasnenosť v otázkach vzdelávania žiakov vyplývala z rozdielnosti ponímania žiakov so zdravotným znevýhodnením, nesprávneho vykazovania zariadením poradenstva a prevencie určenej výslednej diagnostiky žiaka, počtu žiakov ohrozenej skupiny, chýbajúcich diagnostických

správ potvrdzujúcich riaditeľkou školy uvádzané mentálne postihnutie niektorých žiakov. Stanovenie podporných opatrení nemalo oporu v pedagogickej a orientačnej diagnostike, absentovalo hodnotenie ich dopadu z hľadiska rozvíjania vedomostí, schopností a zručností žiakov a ich plnohodnotného zapájania sa do edukačného procesu, čo sa prejavilo v ich opätovnom poskytovaní u 2 žiakov bez zabezpečenia podpornej úrovne tretieho stupňa. Chýbajúca aktualizácia individuálnych vzdelávacích programov, úprava obsahu edukácie, metód a hodnotenia alebo ich úplná absencia mali negatívny dopad na optimálne zabezpečenie procesu výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením a individuálne vzdelávaných žiakov, čo sa prejavilo v ich postupe podľa vzdelávacieho štandardu 1. ročníka v predmetoch matematika, slovenský jazyk a literatúra bez zreteľa na postupový ročník. Hodnotenie niektorých žiakov výrazom absolvoval s pomocou nemalo oporu v právnych predpisoch. Podmienky na výchovu a vzdelávanie činnosťou v záujmovom útvare s podporou osvojovania si štátneho jazyka mali vytvorené cudzinka – odídenkyňa z Ukrajiny a časť žiakov patriacich k národnostným menšinám. Škola neposkytovala podporné opatrenia všetkým žiakom, ktorých sociálne podmienky, jazykové a kognitívne schopnosti si to vyžadovali. V oblasti tvorby inkluzívnej politiky škola vykazovala **neriešený stav**.

Rozvíjanie inkluzívnej praxe vo výchovno-vzdelávacom procese bolo ovplyvnené nedostatkami v podkladových materiáloch a dokumentácii žiakov so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou a s podpornými opatreniami, formálnom prístupe spracovania aplikácie podporných opatrení s jednotnou formou a obsahom, ale aj v jej absencii pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. K pozitívam patrili akceptácia rôznorodosti žiakov v triednom kolektíve učiteľmi a v prevažnej miere aj ich zapájanie do procesu výchovy a vzdelávania. Vo vzťahu k žiakom s mentálnym postihnutím bola výrazná individualizácia ich edukácie v dôsledku poskytovania pomoci pedagogickou asistentkou bez individuálneho prístupu a záujmu učiteľa o proces výučby a dosiahnuté výsledky žiakmi, negatívom z hľadiska inkluzívneho vzdelávania sa javilo ich nezapájanie do činnosti spolu s rovesníkmi triedy. Prínosom pre žiakov s podpornými opatreniami na základe diagnostikovaného zdravotného znevýhodnenia, ale aj ostatných žiakov v dôsledku slabšieho ovládania štátneho jazyka, vrátane žiakov rómskeho etnika bolo poskytovanie nevyhnutnej pomoci pedagogickými asistentkami za účelom prekonávania bariér v učení sa. Atmosféra na hodinách bola pozitívna, prejavujúca sa vzájomným rešpektom, dôverou a rovesníckymi vzťahmi. Nedostatky v aplikácii podporných opatrení počas hospitovaných hodín súviseli s nízkym akcentom učiteľov na rešpektovanie pracovného a učebného tempa žiakov, aplikáciu metód zohľadňujúcich ich špecifiká a individuálne potreby, prípravu diferencovaných úloh vzhľadom na učebný potenciál, podporu partnerskej činnosti v skupine, vo dvojici alebo v tíme, konštruktívnu diskusiu s cieľom rozvíjať občianske a sociálne spôsobilosti žiakov. Pocit zažitia úspechu všetkými žiakmi bolo limitované menším dôrazom učiteľov na aplikáciu formatívneho hodnotenia a sebareflexie najmä so zreteľom na žiakov ohrozenej skupiny, ako aj nižšiu mieru podpory ich činnosti v kooperatívnych formách edukácie. Prevaha frontálneho vyučovania, sporadické využívanie informačno-komunikačných technológií ako zdroja informácií pre žiakov a aktivizujúcich metód mali dopad na činnostné učenie sa všetkých žiakov. V kritériu výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania bola škola **na začiatku riešenia**.

Pozitívom v hodnotenej oblasti *podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov* bolo personálne zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu pedagogickými zamestnancami a školskou psychologičkou spĺňajúcimi požadované kvalifikačné predpoklady. Nedostatkom bolo individuálne vzdelávanie 7 žiakov dvomi pedagogickými asistentkami bez vysokoškolského vzdelania. Školské a voľnočasové aktivity boli dostupné pre všetkých žiakov, sociálne a priestorové vyčlenenie žiakov ohrozenej skupiny nebolo v škole pozorované. Bezbariérové

prostredie bolo zabezpečené nájazdovou plošinou pre vstup do školy, hygienickými zariadeniami, na presun po schodoch v interiéri chýbali schodolez alebo šikmá schodisková plošina. Najslabším článkom bola funkčnosť podporného systému a školského podporného tímu, na čo poukazovali dokumentácia školy, rozhovory s riaditeľkou školy, pedagogickými zamestnancami a školskou špeciálnou pedagogičkou, ako aj slabá koordinácia a kooperácia pri nastavovaní a aplikácii podporných opatrení žiakom ohrozenej skupiny. Prispeli k tomu aj rozporuplné informácie o zložení školského podporného tímu, zameraní výkonu ich pôsobenia, nízke pracovné úväzky školskej špeciálnej pedagogičky a školskej psychologičky pre poskytovanie odbornej činnosti v plnom rozsahu ich pôsobenia. Zabezpečenie podpornej úrovne prvého a druhého stupňa oslabovalo neposkytovanie špeciálnopedagogických intervencií a reedukácie školskou špeciálnou pedagogičkou, nerealizovanie pedagogickej a orientačnej diagnostiky, menej efektívny systém najmä výchovného poradenstva v otázkach riešenia výchovných a vzdelávacích problémov žiakov, ako aj kariérového poradenstva. Škola v oblasti podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov bola podľa kritéria hodnotenia **na začiatku riešenia**.

V celkovom hodnotení indexu inklúzie – škola význam inkluzívneho vzdelávania vníma, ale dosiaľ neboli realizované žiadne opatrenia (alebo len ojedinele), ktoré by viedli k inkluzívnemu vzdelávaniu. Kroky, ktoré škola realizovala, nie sú uplatňované systematicky. Výsledky v mnohých sledovaných oblastiach nedosahujú priemer.

BUDOVANIE INKLUZÍVNEJ KULTÚRY

Výrazné pozitíva

- prijímanie všetkých žiakov do školy bez ohľadu na materinský jazyk, štátnu príslušnosť, zdravotné znevýhodnenie, sociálny status, vierovyznanie,
- podpora rôznorodosti a medzigeneračného dialógu formou aktivít a stretnutí so seniormi,
- otvorená klíma školy, pozitívne vzťahy medzi vedúcimi a pedagogickými zamestnancami.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- spracovanie koncepcie rozvoja školy s vymedzením cieľov v oblasti inkluzívneho vzdelávania,
- určenie stratégie na podporu a odstránenie učebných problémov menej úspešných žiakov s cieľom dosiahnutia ukončenia edukácie absolvovaním celého vzdelávacieho programu,
- podpora hodnôt inkluzívneho vzdelávania výmenou skúseností alebo hospitáciami na hodinách učiteľov v školách s dobrou praxou v oblasti stratégie inkluzívneho prístupu v edukácii žiakov.

TVORBA INKLUZÍVNEJ POLITIKY

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- spracovanie interných dokumentov ohľadom stratégie inkluzívneho vzdelávania na podmienky školy,

- stanovenie komplexných podmienok a podpory žiakov so ŠVVP a s PO v školskom vzdelávacom programe,
- kompletizácia a vedenie dokumentácie žiakov so ŠVVP a s PO,
- realizácia komplexnej pedagogickej a orientačnej diagnostiky z hľadiska identifikácie špecifických potrieb žiakov a ako podkladu k vyjadreniu na účel poskytnutia PO,
- aplikácia PO ohrozenej skupine žiakov vzhľadom na ich individuálne potreby a ich hodnotenie v zmysle príslušného ustanovenia právneho predpisu.

ROZVÍJANIE INKLUZÍVNEJ PRAXE

Výchovno-vzdelávací proces, priebeh vzdelávania

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- zadávanie diferencovaných úloh vzhľadom na učebný potenciál žiakov,
- rešpektovanie pracovného a učebného tempa žiakov so ZZ,
- uplatňovanie relaxačných a uvoľňovacích cvičení podľa potrieb žiakov,
- zaraďovanie kooperatívnych foriem vyučovania a podpora konštruktívnej diskusie na vyučovacích hodinách,
- uplatňovanie formatívneho hodnotenia s podporou sebareflexie a pokroku každého žiaka.

Podmienky na vzdelávanie, úroveň podpory žiakov

Výrazné pozitíva

- personálne podmienky na vzdelávanie zabezpečené pedagogickými a odbornými zamestnancami s požadovanými kvalifikačnými predpokladmi.

Oblasti vyžadujúce si zlepšenie

- zabezpečenie edukácie individuálne vzdelávaných žiakov učiteľmi spĺňajúcimi kvalifikačné požiadavky,
- zabezpečenie funkčnosti školského podporného tímu a intenzívnejšej spolupráce so zariadeniami poradenstva a prevencie s cieľom metodického usmerňovania a kooperácie všetkých pedagogických a odborných zamestnancov pri vytváraní podmienok inkluzívneho vzdelávania a poskytovania PO,
- poskytovanie podpornej úrovne druhého stupňa školskou špeciálnou pedagogičkou,
- systém výchovného a kariérového poradenstva.

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 7 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej školský zákon) (neúplné rozpracovanie podmienok vzdelávania žiakov so špeciálnou výchovno-vzdelávacou potrebou).
2. § 7a ods. 1 školského zákona (absencia informovaného súhlasu zákonného zástupcu k vzdelávaniu 2 žiakov podľa individuálneho vzdelávacieho programu).
3. § 7a ods. 1 písm. b) školského zákona (nespracovanie individuálneho vzdelávacieho programu individuálne vzdelávaným žiakom vzhľadom na úpravu obsahu ich edukácie).

4. § 7a ods. 2 školského zákona (neKonzultovanie obsahu individuálneho vzdelávacieho programu so zákonným zástupcom, a žiakmi nižšieho stredného vzdelávania).
5. § 7a ods. 3 školského zákona (absencia úpravy obsahu vzdelávania, metód a foriem v individuálnom vzdelávacom programe žiakov s mentálnym postihnutím).
6. § 24 ods. 1 školského zákona (absencia písomnej žiadosti zákonného zástupcu pred vydaním rozhodnutia o povolení individuálneho vzdelávania).
7. § 24 ods. 3 školského zákona (absencia vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast pred vydaním rozhodnutia o individuálnom vzdelávaní riaditeľkou školy).
8. § 24 ods. 8 školského zákona (absencia písomnej správy o postupe a výsledkoch výchovno-vzdelávacej činnosti s individuálne vzdelávaným žiakom a jej prerokovanie v pedagogickej rade za účelom hodnotenia vyučovacích predmetov a správania žiaka).
9. § 55 ods. 3 a 4 školského zákona (absencia súhrnného hodnotenia individuálne vzdelávaných žiakov niektorou z foriem hodnotenia).
10. § 55 ods. 12 školského zákona (uvádzanie výrazu absolvoval s pomocou vo vyučovacích predmetoch niektorých individuálne vzdelávaných žiakov a 2 žiakov rómskeho etnika).
11. § 57 ods. 4 školského zákona (vykonanie komisionálnej skúšky z 3 vyučovacích predmetov v jeden deň bez súhlasu zákonného zástupcu žiaka).
12. § 114 ods. 2 školského zákona (prekročenie maximálne povoleného počtu žiakov vo všetkých 3 oddeleniach školského klubu detí).
13. § 144 ods. 1 písm. a) a p) školského zákona (nevytvorenie rovnoprávneho prístupu ku vzdelávaniu 4 žiakov ich preradením do nižšieho ročníka napriek celkovému hodnoteniu prospel a nezabezpečenie poskytovania podporných opatrení vzhľadom na ich vedomosti, schopnosti a zručnosti).
14. § 145b ods. 1 školského zákona (absencia vyjadrenia na účel poskytnutia podporného opatrenia 2 žiakom).
15. § 145b ods. 2 školského zákona (absencia žiadosti o vyjadrenie na účel poskytnutia podporného opatrenia 4 žiakom, spracovanie vyjadrenia na účel poskytnutia podporného opatrenia bez žiadosti zákonného zástupcu, pedagogického alebo odborného zamestnanca o vyjadrenie).
16. § 145b ods. 4 školského zákona (absencia navrhovaného rozsahu poskytnutia podporného opatrenia vo vyjadrení na účel jeho poskytnutia 10 žiakom).
17. § 145b ods. 7 školského zákona (absencia žiadosti o poskytnutie podporného opatrenia 16 žiakom).
18. § 145b ods. 8 školského zákona (absencia vyjadrenia riaditeľky školy k poskytnutiu podporného opatrenia 4 žiakom, písomné vyjadrenie riaditeľky školy k poskytnutiu podporného opatrenia bez jeho návrhu a rozsahu poskytovania uvedeného vo vyjadrení na účel poskytnutia podporného opatrenia).
19. § 5 ods. 3 písm. c) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (nevydanie rozhodnutia riaditeľkou školy o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy individuálne vzdelávaným žiakom).
20. § 10 ods. 1 § 21 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v nadväznosti na Prílohu č. 1 k vyhláske č. 173/2023 Z. z.

o kvalifikačných predpokladoch pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, 1. diel, II. a III. časť (neplnenie kvalifikačných predpokladov 2 pedagogickými asistentkami so stredoškolským vzdelaním pri zabezpečovaní individuálneho vzdelávania žiakov oslobodených od povinnosti dochádzať do školy).

21. § 21 ods. 1 zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (výkon činnosti 2 pedagogických asistentiek nad rámec svojich kompetencií edukáciou individuálne vzdelávaných žiakov).
22. § 7 ods. 1 vyhlášky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (neposkytnutie kópie individuálneho vzdelávacieho programu zákonnému zástupcovi žiaka).
23. § 1 ods. 2 písm. c) vyhlášky č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii (neúplnosť katalógového listu žiaka z dôvodu absencie prílohy na slovné hodnotenie).
24. § 4 písm. b) vyhlášky č. 339/2023 Z. z. o pedagogickej dokumentácii a ďalšej dokumentácii (absencia diagnostickej správy žiakom so zdravotným znevýhodnením).
25. Čl. 10 ods. 1 metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy v znení príkazu ministra č. 40/2021 (opakovanie ročníka 2 žiakmi a ich nepostúpenie do vyššieho ročníka napriek celkovému hodnoteniu prospel).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. odporúča

- spracovať interné dokumenty školy týkajúce sa koncepcie a stratégie inkluzívneho vzdelávania na podmienky školy,
- doplniť do školského poriadku postupy a inštrukcie pre menej bežné krízové situácie,
- rozpracovať v učebných osnovách prierezové témy v súlade s deklaroványm spôsobom ich realizácie v školskom vzdelávacom programe,
- zabezpečiť systematické vzdelávanie pedagogických zamestnancov v problematike inkluzívneho prístupu v edukácii žiakov a aplikácie podporných opatrení externou formou,
- nadviazať spoluprácu so školami v regióne s dobrou praxou v oblasti inkluzívneho vzdelávania s cieľom získať a vymieňať si skúsenosti účasťou na vzájomných hospitáciách,
- spolupracovať s miestnym komunitným centrom pri riešení výchovných a vzdelávacích problémov ohrozenej skupiny žiakov,
- viesť portfóliá všetkých žiakov za účelom informovania o ich pokroku a plánovania ďalšieho rozvoja,

- aktualizovať individuálne vzdelávacie programy žiakov so zdravotným znevýhodnením v zmysle odporúčaní zariadení poradenstva a prevencie vrátane odbornej terminológie,
 - vyhodnocovať dopad poskytovania podporných opatrení na rozvoj kompetencií žiakov, ich vedomostí, schopností a zručností i z hľadiska prehodnotenia rozsahu a obsahu ich aplikácie,
 - zabezpečiť kooperáciu a koordináciu školského podporného tímu s cieľom nastaviť efektívny podporný systém so zreteľom na zabezpečenie kvalitného vzdelávania všetkých žiakov ohrozenej skupiny s primeraným aplikovaním podporných opatrení podľa ich osobitostí a individuálnych potrieb,
 - zamerať hospitačnú činnosť na poskytovanie podporných opatrení žiakom počas vyučovacích hodín,
 - realizovať vzájomné hospitácie zamerané na aplikáciu aktivizujúcich metód, formatívneho hodnotenia a podporu konštruktívnej diskusie,
 - zabezpečiť realizáciu pedagogickej a orientačnej diagnostiky ako východiskového materiálu na nastavenie aplikácie podporných opatrení pre žiakov, poskytovanie podpornej úrovne 2. stupňa školskou špeciálnou pedagogičkou a participáciu výchovnej poradkyne na riešení výchovných a vzdelávacích problémov žiakov,
 - zlepšiť spoluprácu so zariadeniami poradenstva a prevencie v regióne najmä v oblasti kooperácie pri uplatňovaní inkluzívneho vzdelávania žiakov a vedení dokumentácie ohľadom poskytovania podporných opatrení a tvorby individuálneho vzdelávacieho programu.
2. **ukladá kontrolovanému subjektu v lehote do 20. 11. 2024 prijať konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa školského vzdelávacieho programu, individuálneho vzdelávacieho programu, individuálneho vzdelávania žiakov a spôsobu ich hodnotenia, vykonania komisionálnej skúšky z 3 vyučovacích predmetov v jeden deň bez súhlasu zákonného zástupcu žiaka, prekročenia maximálne povoleného počtu žiakov vo všetkých 3 oddeleniach školského klubu detí, nevytvorenia rovnoprávneho prístupu ku vzdelávaniu 4 žiakov ich preradením do nižšieho ročníka napriek celkovému hodnoteniu prospel a nezabezpečenia poskytovania podporných opatrení vzhľadom na ich vedomosti, schopnosti a zručnosti, nekompletnej dokumentácie a nedodržania postupu k poskytovaniu podporných opatrení, nevydania rozhodnutia riaditeľkou školy o oslobodení od povinnosti dochádzať do školy individuálne vzdelávaným žiakom, neplnenia kvalifikačných predpokladov 2 pedagogickými asistentkami so stredoškolským vzdelaním pri zabezpečovaní individuálneho vzdelávania žiakov, výkonu činnosti 2 pedagogických asistentiek nad rámec svojich kompetencií edukáciou individuálne vzdelávaných žiakov, neúplnosti katalógového listu žiaka z dôvodu absencie prílohy na slovné hodnotenie, absencie diagnostickej správy žiakom so zdravotným znevýhodnením a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Nitra s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov
3. **ukladá kontrolovanému subjektu opatrenia**
- zabezpečiť vzdelávanie 2 žiakov vo vyššom ročníku vzhľadom na ich celkové hodnotenie prospel v 2. polroku školského roka 2023/2024,

- zabezpečiť komplexnosť diagnostických správ žiakov vykazovaných so zdravotným znevýhodnením, prípadne ich diagnostiku v spolupráci so zákonnými zástupcami v zariadeniach poradenstva a prevencie za účelom optimalizácie ich edukácie.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Nitra v termíne do 05. 09. 2025.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII

1. školský vzdelávací program Základná škola, Komenského 21, Nesvady pre 1. stupeň ZŠ a 2. stupeň ZŠ;
2. školský poriadok s prílohou č. 1;
3. koncepcia rozvoja školy na roky 2022-2026;
4. interné dokumenty Stratégia inkluzívneho vzdelávania a Školský podporný tím;
5. Správa o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za školský rok 2023/2024;
6. triedne knihy, triedne knihy školského klubu detí;
7. triedne výkazy a katalógové listy žiaka (školský rok 2023/2024, 2024/2025);
8. rozvrh hodín tried, učiteľov a pedagogických asistentov;
9. dokumentácia žiakov so ŠVVP a PO (diagnostické správy, žiadosti o vyjadrenie na účel poskytnutia PO, vyjadrenia na účel poskytnutia PO, žiadosti o poskytnutie PO, vyjadrenie riaditeľa k poskytnutiu PO, aplikácia PO, pedagogické hodnotenia, individuálne vzdelávacie programy);
10. dokumentácia individuálne vzdelávaných žiakov (žiadosti zákonných zástupcov, vyjadrenia všeobecných lekárov pre deti a dorast);
11. záznamy o individuálnom vzdelávaní žiaka oslobodeného od povinnosti dochádzať do školy;
12. rozhodnutia vydané riaditeľkou školy (o prijatí žiaka do školy, o prijatí do ŠKD, o povolení vykonať komisionálnu skúšku, o individuálnom vzdelávaní);
13. protokol o komisionálnej skúške v základnej škole s prílohami (menovanie členov skúšobnej komisie, oznámenie o termíne komisionálnej skúšky, oznámenie o výsledku komisionálnej skúšky, zadania úloh so stupnicou hodnotenia, žiakmi vypracované úlohy);
14. plán profesijného rozvoja školy, ročný plán vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov pre školský rok 2024/2025;
15. plány práce (školského špeciálneho pedagóga, školského psychológa, výchovného poradcu) na školský rok 2024/2025;
16. štatút školského parlamentu;
17. záznamy o práci v záujmovom útvare;
18. metodické materiály školskej psychologičky pre učiteľov (pozitívna komunikácia 1, 2, prevencia násillia);
19. doklady o vzdelávaní pedagogických a odborných zamestnancov, osvedčenia o absolvovanom vzdelávaní;
20. potvrdenia o aktualizáčnom vzdelávaní;
21. zápisnice z rokovaní pedagogickej rady (školský rok 2023/2024 a 2024/2025) a rady školy (školský rok 2024/2025);
22. školský časopis Happy školák (školský rok 2023/2024);
23. výkaz 3-01_v1 – Výkaz o základnej škole, zber údajov podľa stavu k 15. 09. 2024;
24. protokol o zbere údajov pre normatívne financovanie – September 2024;
25. informačný dotazník pre riaditeľa školy s prílohami.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovili:

PhDr. Jana Jančovičová a Ing. Iveta Trévaiová

Dňa: 31. 10. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

PhDr. Jana Jančovičová

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Silvia Hlavačková

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 06. 11. 2024 v Nitre:

- a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Nitra:

PhDr. Jana Jančovičová

.....

- b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

PaedDr. Silvia Hlavačková

.....

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú (vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 dní pracovných od prerokovania):

PaedDr. Silvia Hlavačková, riaditeľka školy

.....

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

PhDr. Jana Jančovičová, školská inšpektorka

.....

3 PRÍLOHY

1. Dotazník CATCH (graf)

Na vedomie

Štátna školská inšpekcia Bratislava - úsek inšpekčnej činnosti